

MĚSTO MEČŮ

ROBERT JACKSON BENNETT

HOST

MĚSTO MEČŮ

ROBERT JACKSON BENNETT

The background is a monochromatic teal color. It features a stylized, light-colored silhouette of a city skyline with various skyscrapers and buildings. In the center, a tall, thin tower holds a glowing torch. The overall aesthetic is clean and modern.

MĚSTO MEČŮ

BRNO 2017

ROBERT JACKSON BENNETT

Copyright © 2016 by Robert Jackson Bennett
Translation © Milan Pohl, 2017
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2017
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-7577-042-4 (Formát PDF)
ISBN 978-80-7577-043-1 (Formát ePub)
ISBN 978-80-7577-044-8 (Formát MobiPocket)

*Siru Terrymu, jehož slova se mi vepsala do srdce,
a Naně, která byla nevyčerpatelným zřídlem knih*

Řekl jim:

„Život je smrt a smrt je život.

Prolít krev znamená uzříť tuto nejsvětější přeměnu, ve-
tkanou do přediva světa,

proudění života, jenž se s křikem obrací v popel a prach.

Vám, kteří vedete Její války a stáváte se Jejími meči,

vám udělí rozhřešení a jmenuje vás nejsvětějšími ze
všech svatých.

A budete s Ní navždy pobývat ve Městě mečů.“

A potom zpíval:

„Přejděte po vodách, synové a dcery,

k nejbělejšim břehům a tichým poutníkům.

Ve Voortyině stínu čeká

na vás dlouhá temnota.“

— ÚRYVEK Z KNIHY „O VELIKÉ MATCE VOORTYI
NA ZUBECH SVĚTA“, CCA 556

DEJ TOMU SMYSL

Zhruba po pěti kilometrech chůze do kopce Pitry Suturashni usoudí, že javratské slunce by nepopsal jako „teplé a uklidňující“, jak ho cestovní kanceláře nazývají ve všech svých prospektech. Zdejší vánky by nevyličil jako „chladivé polaskání na krku“. A pralesy by už vůbec neoznačil za „vonné a exotické“. Když si Pitry asi po dvacáté otře čelo, ačkoli je to úplně zbytečné, dojde k závěru, že slunce by popsalspíše jako „pekelnou výheň“, vánky jako „naprosto neexistující“ a pralesy jako „plné živočichů

se strašnou spoustou zubů a obrovskou touhou zabořit je do lidského těla“.

Když spatří malou hospůdku na vršku kopce, téměř vykřikne úlevou. Nadhodí si brašnu na zádech a klopýtá k chatrné budově. Ani ho nepřekvapí, že je skoro prázdná — tedy až na majitele a dva jeho přátele. Na ostrově Javratu, sloužícím jako prázdninové letovisko, plyne život tiše a pomalu.

Pitry je poprosí o sklenici vody a majitel mu beze spěchu, ale zato s viditelným pohrdáním vyhoví. Pitry mu dá pár drekelů, čímž si u hospodského z nějakého záhadného důvodu vyslouží ještě větší pohrdání.

„Říkal jsem si,“ promluví Pitry, „jestli byste mi nemohli pomoci.“

„Už jsem vám pomohl,“ prohlásí hospodský a ukáže na sklenici.

„Ano, pomohl, a já vám za to děkuju. Ale snažím se někoho najít. Jednu známou.“

Hospodský a jeho dva druhové mladíka pozorují s kamennými, nečitelnými tvářemi.

„Hledám svou tetu,“ pokračuje Pitry. „Přestěhovala se sem po nehodě v Ghaladeshi a já jí nesu odškodné. Nějakou dobu trvalo, než se to podařilo vyřešit.“

Jeden z přátel hospodského — mladý muž s impozantním srostlým obočím — střelí pohledem po Pitryho brašně. „Vy sem nesete peníze?“

„No, ech, to vlastně ne,“ řekne Pitry a horečně se pokouší vymyslet, jak svou improvizovanou krycí historku vylepšit. *Shara mě naučila tolik věcí*, pomyslí si. *Tak proč mě nikdy nenaučila lhát?* „Jenom číslo účtu a pokyny, jak se k tomu odškodnému dostat.“

„Takže způsob, jak peníze získat,“ prohlásí druhý kamarád. Jeho ústa se ztrácejí v houštinách neudržovaných vousů.

„No, takže moje *teta*,“ řekne Pitry, „je asi takhle vysoká —“ zvedne ruku, „— je jí asi padesát a je velmi... jak to jenom říct... robustní.“

„Tlustá?“ nadhodí hospodský.

„Ne, ne! Ne, ne, ne, to vůbec ne. Ona je —“ ohne ruku v lokti a naznačí mohutný biceps, který v jeho případě chybí, „— robusťní. Ech, a má jenom jednu ruku.“

„Ahááá,“ protáhnou všichni tři a podívají se po sobě, jako by říkali: *Jo tahle*.

„Předpokládám, že ji znáte,“ poznamená Pitry.

Nálada těch tří natolik potemní, až je vzduch téměř neprůhledný.

„Vyrozuměl jsem, že si tady možná pořídila nějakou nemovitost,“ dodá Pitry.

„Koupila chatu na pláži na druhé straně kopce,“ ucedí hospodský.

„Tak to je pěkné,“ řekne Pitry.

„A teď nám zakazuje lovit na jejím pozemku,“ utrousí vousáč.

„Tak to je smutné,“ řekne Pitry.

„Zakazuje nám hledat na útesech racčí vajíčka. Zakazuje nám střílet divočáky. Chová se, jako by jí to tam patřilo.“

„Ale ono to tak trochu zní, že jí to tam opravdu patří,“ podotkne Pitry. „Pokud to tam koupila.“

„To je vedlejší,“ řekne vousáč. „Než byl ten pozemek její, patřil mému strejdovi Rameshovi.“

„No, já... já si s ní o tom promluví,“ slíbí Pitry. „Myslím, že hned teď. Neprodleně. Říkal jste, že bydlí na druhé straně kopce, ech, takže někde tam...?“ Ukáže západním směrem. Chlapi sice nepřikývnu, ale on v jejich mrzutosti postřehne záblesk čehosi, co mu napoví, že má pravdu.

„Děkuji vám,“ řekne Pitry. „Ještě jednou děkuji.“ Pozadu se sourá z hospody a nervózně se při tom usmívá. Chlapi ho pořád propalují očima, ale všimne si, že ten se srostlým obočím civí na jeho brašnu. „Dě-děkuji,“ zamumlá a vyklouzne ze dveří.

Pitry lituje, že si nenechal „druhou stranu kopce“ popsat přesněji. Ubírá se po klikatých stezkách a má čím dál silnější pocit, že tenhle kopec mu ukazuje další a další strany a žádná z nich nenese žádnou stopu civilizace.

Konečně uslyší tlumené burácení oceánu a zahlédne malou rozpadající se bílou chatu usazenou u skal na kraji pláže. „Konečně,“ vydechne a rozeběhne se k ní.

Les ho zatlačuje čím dál níž a Pitry najednou kráčí po úzké stezce s lesem tyčícím se nad jeho levým ramenem a nepravdělným, hrůzu nahánějícím srázem napravo. Několik metrů spěchá po cestě, až najednou přes hučení vln něco zaslechne: zašustění v lese.

Asi dvacet metrů před ním vyjde z lesa na cestu muž se srostlým obočím, kterého viděl v hospodě. V ruce má vidle a míří jimi přímo na Pitryho.

„Ach, ech... Rád vás zase vidím,“ řekne Pitry.

Za ním se ozve další zašustění. Pitry se otočí a zjistí, že z lesa dvacet metrů za ním vyšel na cestu muž s vousiskem a v ruce třímá sekeru.

„Ach... takže,“ řekne Pitry. Pohlédne do strže po své pravici, zakončené velice rozhněvanou mořskou hladinou. „Takže. Zase jsme se všichni sešli. Ehm.“

„Peníze,“ řekne srostlé obočí.

„Co prosím?“

„Peníze!“ štěkne srostlé obočí. „Dej nám ty peníze!“

„Jasně.“ Pitry přikývne, vytáhne šrajtofli a vyndá z ní asi sedmdesát drekelů. „Jasně. Víím, jak to chodí. T-tady máte.“ Podá mu hrst peněz.

„Ne!“ řekne srostlé obočí.

„Ne?“

„Ne! Dej nám pořádný peníze!“

„Tašku,“ řekne vousáč. „Tu tašku!“

„Dej nám tu tašku!“

„Dej nám tu tašku s penězma!“ křičí vousáč.

Pitry mezi nimi přeskakuje očima. Připadá mu, jako by byl v nějaké komoře, kterou se rozléhá ozvěna. „A-a-ale já žádné peníze nemám,“ řekne a usmívá se jako blázen. „Hele! Hele!“ Třesoucíma rukama ji otevře a ukáže jim, že je plná složek s papíry.

„Ale víš, jak je *sehnat*,“ prohlásí srostlé obočí.

„Vážně?“

„Máš účet v bance,“ řekne srostlé obočí. „Máš číslo účtu. Ten účet je plnej peněz.“

„Plnej peněz!“ řve vousáč.

Pitry začíná hluboce litovat chatrné krycí historky, kterou si za pochodu vymyslel. „No... vy... já ne... já nevím...“

„Víš, jak —“

Ale v tu chvíli muž se srostlým obočím zmlkne a místo dalších slov vydá velice tenký zvuk, ze kterého Pitrymu zazvoní v uších — zvuk tak zvláštní, až si Pitry říká, jestli by to nemohlo být nějaké ptačí volání.

„Co jestli vím?“ ptá se Pitry.

Srostlé obočí se skácí na zem, pořád vydává ten podivný zvuk, a Pitry si všimne, že hned nad kolenem mu červeně svítí něco, co tam předtím rozhodně nebylo: špička šipky. Potom se muž převalí a Pitry uvidí zbytek šipky, který mu trčí zezadu z nohy.

Deset nebo patnáct kroků za sténajícím mužem stojí na cestě žena. Pitry vidí, jak se na něj přes mířidla obrovitánského šipkometu mířícího přímo na jeho hruď dívá tmavé přimhouřené oko. Její vlasy jsou tmavě šedé, na skráních stříbrné, a tmavá zjizvená ramena se jí lesknou na slunci. Ruka, která podpírá šipkomet — levačka — je do poloviny předloktí umělá, vyrobená z tmavého dubového dřeva.

„Pitry,“ řekne. „Lehni si sakra na zem.“

„Jasně, jasně,“ souhlasí honem Pitry, shýbne se a zalehne na cestu.

„To bolí!“ křičí muž se srostlým obočím. „U moří, to bolí!“

„Bolest je ve skutečnosti dobré znamení,“ řekne žena. „Znamená, že máš pořád ještě mozek, kterým ji můžeš vnímat. Buď rád, žes nedopadl hůř, Ranjesho.“

Srostlé obočí místo odpovědi zase zavřeští. Vousáč už se celý leskne potem. Zahledí se na ženu, pak na Pitryho a potom zalétno očima k lesu po své levici.

„Ne,“ řekne žena. „Zahod' tu sekeru, Gurudasi.“

Sekera s bouchnutím dopadne na zem. Žena popojde o pár kroků vpřed a špička střely v šípkometu se nevychýlí snad ani o centimetr. „Ocitli jsme se v překerní situaci, co, Gurudasi?“ pronese. „Řekla jsem vám dvěma, že jestli vás ještě někdy nacytám na svém pozemku, vystavím značnou část vašich vnitřností čerstvému mořskému vzduchu. A strašně nerada porušuju sliby. Na tom přece stojí celá civilizovaná společnost, ne? Na slibech.“

„Já... já...“ vypraví ze sebe vousáč.

„Ale taky jsem slyšela,“ pokračuje žena a udělá další krok vpřed, „že ty a tvůj přítelíček, Gurudasi, jste sem dřív lákali turisty, pak jste je okrádali a nechávali jste jim jenom holý zadky. Protože máš o majetku takovouhle volnou představu, vůbec mě nepřekvapuje, že jsi v tom chtěl pokračovat na pozemku, který je teď můj. Ale mně se prostě nechce tyhle lumpárny tolerovat. Takže. Vážně tě musím propíchnout několikacentimetrovou šípkou, Gurudasi? Pochopíš pak konečně, co se ti snažím říct?“

Vousáč na ni jenom zírá.

„Na něco jsem se tě ptala, krucinál,“ vyštěkne žena. „Kam tě mám střelit, abych ti rozvázala jazyk, synku?“

„N-ne!“ vyhrkne vousáč. „Ne, já... já nechci, abyste mě střelila.“

„No, tak to si za tím jdeš po dost zvláštní cestě,“ řekne žena. „Protože jakmile vkročíš na můj pozemek, nejspíš se stane pravý opak.“

Chvilí je ticho. Muž se srostlým obočím zase zakňučí.

„Pitry,“ řekne žena.

„Ano?“ ozve se Pitry. Pořád leží na cestě tváří k zemi, takže tím jediným slovem zvíří spoustu prachu.

„Myslíš, že by ses mohl zvednout a překročit toho pitomce, který mi zakrvácel cestu?“

Pitry se postaví a opráší si oblečení. Opatrně překročí muže se srostlým obočím a ještě předtím zašeptá: „Pardon.“

„Gurudasi?“ křikne žena.

„A-ano?“ řekne vousáč.

„Můžeš sem laskavě jít, posbírat si svýho kamarádíčka a od-táhnout tu jeho hloupou prdel zpátky do zaprděný hospody tvýho bráchy?“

Vousáč se nad tím zamyslí. „Ano.“

„Dobře. Tak to udělej. Okamžitě. A jestli někoho z vás ještě někdy uvidím, už k vám nebudu tak velkorysá.“

Vousáč pomalu kráčí po cestě — dává si při tom dobrý pozor, aby jeho ruce byly pořád vidět — a pomůže svému příteli na nohy. Společně se belhají zpátky po cestě, ale muž se srostlým obočím se po pouhých padesáti metrech ohlédne a zařve: „Táhni do hajzlu, Mulagheshová! I s těma svejma peněz—“

Vtom zavřeští, několik centimetrů od jeho nohy se totiž od-razí šipka a přinutí ho nadskočit — musí to být velmi bolestivé, protože ve stehně nad kolenem mu pořád ještě vězí první šipka. Žena znovu nabije zbraň a míří na ně, dokud vousáč neodtáhne skučícího kamaráda z dohledu.

Pitry se k ní otočí. „Gener—“

„Zmlkni,“ řekne žena.

Ještě chvíli čeká a nehýbe se. Po dvou minutách se uvolní, zkontroluje šipkomet a vzdychne. Otočí se a přejeje ho pohle-dem od hlavy k patě.

„Krucinál, Pitry...“ řekne generálka Turyin Mulagheshová. „Co tady do pekel děláš?“

Pitry netuší, co má od příbytku Turyin Mulagheshové čekat, ale rozhodně není připravený na pohřebišťe lahví od vína a špi navých talířů, které ho uvítá, když projde dveřmi. Dále jsou tu přehrsle hroživě vypadajících předmětů: šipek, šipkometů, mečů, nožů, a v jednom koutě dokonce veliká puška — střel ná zbraň s rýhovanou hlavní. Tahle novota je na trhu teprve krátce, a to díky nedávnému zvýšení produkce střelného prachu. Pitry ví, že armáda má k dispozici mnohem dokonalejší varianty.

Ale ze všeho nejhorší je ten zápach: zdá se, že generálka Turyin Mulagheshová objevila novou zálibu v rybaření, ale ještě se nenaučila náležitě likvidovat kosti.

„Jo, ten smrad,“ řekne Mulagheshová. „Vím o něm. Prostě jsem si na něj zvykla. V domě a u moře to smrdí všude stejně.“

Pitry s tím zásadně nesouhlasí, ale je dost chytrý, aby to neřekl nahlas. „Díky, že jste mě zachránila.“

„To nestojí za řeč. Mám s nimi symbiotický vztah: ti dva jsou vynikající pitomci a já vynikám zase v tom, že pitomce střílím. Každý dostane, co chce.“

„Jak jste věděla, kde jsme?“

„Doslechla jsem se, že někdo z Ghaladeshe chodí po plážích, ptá se po mně a tvrdí, že má spoustu peněz na rozdávání. Jeden kupec na tržišti mě má rád, a tak mi dal vědět.“ Postaví na kuchyňskou linku lahev s vínem a zakrouťí hlavou. „Peníze, Pitry. To sis rovnou mohl na čelo pověsit ceduli s nápisem: ‚Prosím, oškubejte můj hloupej zadek‘.“

„Ano, už jsem pochopil, že to nebylo... moudré.“

„Říkala jsem si, že radši půjdu na hlídku, a pak jsem tě zahlédla, jak jdeš na kopec do Haquova baru. Viděla jsem, jak odcházíš a Gurudas a jeho kámoš vyrazili za tebou. Hned mi bylo jasné, k čemu se schyluje. Ale vážně nemáš zač. Tak dobře už jsem se

dlouho nebavila.“ Vytáhne lahev s čajem a lahev se slabým vínem a k Pitryho mírnému pobavení začne připravovat podnos s pitím. V Saypuru, jehož představitelé se vyžívají ve všemožných jemných náznacích, se jedná o tradiční uvítací gesto: vzít si čaj by bylo známkou obchodního jednání a společenského odstupu a vzít si víno by bylo známkou soukromí a uvolnění. Pitry sleduje její pohyby: celkem už si zvykla, že všechno musí dělat víceméně jednou rukou.

Položí podnos před Pitryho. Ten se mírně ukloní a vybere si otevřenou lahev s čajem. „Omlouvám se,“ řekne. „Víno bych velice ocenil, generálko, ale obávám se, že jsem přišel jménem naší premiérky.“

„Ano,“ řekne Mulagheshová, která se rozhodne pro víno. „To už mi došlo. Jen jedna věc mohla způsobit, že se mi na dvorku objevil Pitry Suturashni, a sice příkaz Shary Komaydové. Takže co si premiérka přeje? Chce mě zatáhnout zpátky do vojenské rady? Odešla jsem tak hlučně, jak to jenom šlo. Přece jí muselo být jasné, že je to celkem definitivní.“

„Taky že bylo,“ řekne Pitry. „V Ghaladeshi pořád ještě doznívají ozvěny vaší rezignace.“

„Sakra, Pitry. To bylo vysloveně poetické.“

„Díky. Tu větu jsem si vypůjčil od Shary.“

„No ovšem.“

„Já tu vlastně *nejsem* proto, abych vás přesvědčil vrátit se do vojenské rady. Našli za vás náhradu.“

„Hmm,“ zabručí Mulagheshová. „Gawaliovou?“

Pitry přikývne.

„To jsem si mohla myslet. U moří, ta ženská leze do zadku tolika lidem, až je div, že se tam neudusí. Nikdy nepochopím, jak to mohla ksakru dotáhnout na generálku.“

„Dobrá připomínka,“ řekne Pitry. „Ale skutečným důvodem mé návštěvy je, abych se s vámi podělil o nějaké informace o vaší... penzi.“

Mulagheshové zaskočí víno, rozkašle se a ohne se v pase. „O čem?“ zeptá se, když se zase narovná. „O mojí penzi?“

Pitry se příkrčí a kývne.

„Co je s ní sakra v nepořádku?“ zeptá se Mulagheshová.

„No... možná jste slyšela o něčem, čemu se říká ‚doba trvání služby‘?“

„Je mi to povědomé...“

„Základní myšlenka je taková,“ řekne Pitry a začne se přehrabovat v brašně, „že důstojník saypurské armády po povýšení do nové hodnosti dostane automaticky vyšší plat, ale musí v té hodnosti sloužit určenou dobu, jinak nedostane penzi ve výši, která je s tou hodností spojena. Je to tak proto, že asi před dvaceti lety jsme měli několik důstojníků, kteří po povýšení do vysoké hodnosti okamžitě složili funkci, aby mohli čerpat zvýšenou penzi.“

„Počkat. Jo, já tohle všechno vím. Hodnost generála vyžaduje čtyři roky služby, ne? Byla jsem si skoro stoprocentně jistá, že jsem tu dobu bezpečně přesáhla...“

„Ano, jako generálka jste sloužila déle než čtyři roky,“ souhlasí Pitry. „Jenže trvání služby oficiálně začíná ve chvíli, kdy jsou zpracovány vaše *papíry*. A protože v době vašeho povýšení jste sloužila ve městě Bulikově, mělo se to vyřešit tam — ale jak dobře víte, velká část Bulikova byla, ehm, zničena. To znamená, že všechno se, no, značně zpozdilo.“

„Dobře. Takže — jak dlouho trvalo Bulikovu zpracovat moje papíry?“

„Došlo ke zpoždění necelých dvou měsíců.“

„To znamená, že moje služba oficiálně trvala...“

Pitry vytáhne list papíru, přejíždí po něm prstem a hledá přesné číslo. „Tři roky, deset měsíců a sedmáct dnů.“

„Sakra.“

„Ano.“

„Sakra!“

„Ano. Protože doba trvání vaší služby nebyla splněna, po skončení fiskálního roku se vaše penze vrátí na výši předchozí hodnoty — to znamená plukovníka.“

„A to je kolik?“

Pitry položí list papíru na stůl, posune ho k ní a ukáže na jednu částku.

„Sakra!“

„Ano.“

„Krucí... chtěla jsem si koupit loď.“ Zavrtí hlavou. „Teď už ani nevím, jestli si budu moct dovolit aspoň tohle!“ Mávne rukou kolem sebe.

Pitry se rozhlédne po tmavé, polorozpadlé chatrči, kde se to místy vyloženě hemží mouchami. „Ó ano. To je opravdu škoda.“

„Takže co dál? Přišel jsi mi prostě říct, že vytáhli špunt, tak já mizím, nashle jindy? Copak nemám možnost, co já vím, odvolat se?“

„No, vlastně k tomu dochází poměrně často. Někteří důstojníci musejí odejít ze služby předčasně — ze zdravotních, rodinných či jiných důvodů. V takových případech má vojenská rada možnost zbývajících čas služby prominout a udělit jim penzi i tak. Ale protože jste se s nimi nerozešla v nejlepším, rozhodli se to neudělat.“

„Ti parchanti,“ zavrčí Mulagheshová.

„Ano. Ale máme ještě jedno východisko. Jestliže dotyčný důstojník příkladně sloužil Sappuru, často je pověřen posláním, kterému se velkodušně říká ‚inspekční cesta‘.“

„A krucí. To si pamatuju. Zbytek svojí služby strávím tím, že se budu potloukat po Kontinentu a kontrolovat opevnění. Je to tak?“

„To je přesně ono,“ potvrdí Pitry. „Pouze administrativní povinnosti. Žádná aktivní ani bojová služba. Premiérka zařídila, abyste teď dostala tuhle příležitost.“

Mulagheshová poklepe dřevěnou rukou na stůl. Zatímco se její pozornost upírá jinam, Pitry si protězu prohlédne: v lokti je připevněná k závěsu napnutému přes její pořad ještě velký biceps. Nadloktí si zabalila do bavlněného rukávu, asi proto, aby si ho někde neodřela, a Pitry kolem jejího trupu vidí další součásti jakéhosi postroje. Zjevně se jedná o rozsáhlý, složitý a nepříliš pohodlný mechanismus, což nejspíš nepomáhá proti vznětlivým náladám, kterými je generálka Mulagheshová proslulá.

„Pozor na oči, Pitry,“ řekne klidně Mulagheshová. „Nebo už jsi tak dlouho neviděl ženskou?“

Pitry polekaně sklouzne pohledem zpátky k listu papíru na stole.

Mulagheshová se chvíli ani nepohne. „Pitry, můžu tě o něco požádat?“

„Jistě.“

„Uvědomuješ si, že jsem před chvílí někoho postřelila?“

„Já... uvědomuju.“

„A uvědomuješ si, že jsem ho postřelila proto, že byl na mém pozemku a že se choval jako pitomec?“

„Ano, myslím, že už jste něco v tom smyslu říkala.“

„Tak proč bych s tebou neměla udělat to samé?“

„Co... co prosím —?“

„Pitry, jsi člen osobního týmu naší premiérky,“ řekne Mulagheshová. „Nejsi náčelník jejího štábu, nic takového, ale nejsi ani žádný pitomý účetní. A Shara Komaydová by neposlala člena svého zatraceného osobního štábu až na Javrat jenom proto, aby mi vyřídil, že mi strhnou penzi. Od toho máme poštovní službu. Takže co kdybys přestal chodit kolem horké kaše a řekl mi, o co jde *doopravdy*?“

Pitry se pomalu nadechne a hlava mu poskočí nahoru a dolů. „Je docela dobře možné, že kdybyste... na tu inspekční cestu kývla, byla by to vynikající zástěrka pro jinou operaci.“

„Aha. Chápu.“ Mulagheshová sešpulí rty a hlasitě nasaje vzduch. „A kdo by tu operaci prováděl?“

Pitry se velice soustředěně zahledí na papír na stole, jako by ve všech těch cifrách mohl objevit nějakou radu, jak vyváznout z téhle nepříjemné situace.

„Pitry?“

„Vy, generálko,“ odpoví. „Tuhle operaci byste prováděla vy.“

„Jo,“ řekne Mulagheshová. „Sakra.“

„Do háje, Pitry,“ zavrčí Mulagheshová. Položí obě ruce na stůl a ta dřevěná s bouchnutím dopadne na desku. „To je pěkně špinavá hra, držet penzi důstojníka jako rukojmí, abyste ho přinutili někam se vydat a nechat po sobě střílet.“

„Cítím s vámi, generálko. Ale povaha této oper—“

„Odešla jsem do *výslužby*, krucinál. Složila jsem funkci. Řekla jsem, že končím, že jsem udělala, co jsem musela, děkuju mnohokrát, nechte mě na pokoji. Proč mě nemůžete nechat na pokoji? Hm? Chci toho tak moc?“

„No, premiérka naznačila,“ pronese Pitry pomalu, „že tohle je možná přesně to, co potřebujete.“

„Co *potřebuju*? Co ví Shara do pekel o tom, co *potřebuju*? Co bych asi tak mohla potřebovat?“

Zase mávne rukou kolem sebe a Pitry se znovu rozhlédne po jejím zapáchajícím, špinavém domově, s koberci shrnutými u oken, spíží s vyvrácenými dvířky a kuchyňskou linkou zaneřádnou lahvemi od vína, rybími kostmi a nepraným, zašmodrchaným oblečením. Nakonec pohlédne přímo na Mulagheshovou a pomyslí si jedině:

Generálka Turyin Mulagheshová vypadá přišerně. Je jasné, že na svůj věk má pořád ještě úžasnou formu, ale je to už dlouho, co se naposledy koupala, má kruhy pod očima a oblečení,

do kterého je navlečená, zoufale potřebuje vyprat. K důstojnici, kterou kdysi znal, má hodně daleko. Uniformu mívala tak naškrobenou, že jste manžetami mohli skoro řezat do dřeva, a její pohled býval tak jasný a pronikavý, že jste se po tom, co se na vás podívala, raději prohlédli, jestli nemáte modřiny.

Pitry už jednou někoho v podobném stavu viděl: svého kamaráda po těžkém rozvodu. Ale neumí si představit, s kým nebo čím se rozvedla Mulagheshová — tedy kromě saypurské armády.

Tím, že Mulagheshová náhle a nečekaně upadla v nemilost, se dá vysvětlit alespoň *něco* z toho, co má Pitry před sebou, ale pořád ho to mate. Nikdo — ani novináři, ani vojenská rada, dokonce ani parlament — totiž netuší, proč vlastně Mulagheshová odstoupila. Je to už skoro rok, co poslala do *Kontinentálního hlasatele* telegram s patnácti slovy: „Já, generálka Turyin Mulagheshová, s okamžitou platností rezignuji na svou funkci ve Vojenské radě Saypuru.“ Vzápětí podala žádost o odchod do výslužby a byla ta tam. Jako už tolikrát předtím udělala něco, co si nikdo z ambiciózních, motivovaných Saypuřanů nedovedl představit: jak mohl někdo jen tak *odejít* z pozice místopředsedy saypurské vojenské rady? Místopředseda se skoro vždy stal náčelníkem ozbrojených sil, hned po premiérovi druhým nejmocnějším člověkem na světě. Všichni začali rozebírat, jak se chovala v týdnech před rezignací, ale nikomu se nepodařilo zjistit, co pro ni mohlo být tou poslední kapkou.

„Takže tohle se ze Shary stalo?“ řekne Mulagheshová. „Vyděračka? Chce mě vydírat, abych to udělala?“

„Vůbec ne. Máte možnost provést pouze inspekční cestu a na operaci se nijak nepodílet. Anebo můžete inspekční cestu odmítnout a smířit se s platem plukovníka.“

„Co je to za operaci?“

„Bylo mi řečeno, že vám to nemůžeme prozradit, dokud se nám neupíšete.“

Mulagheshová se nevesele zasměje. „Takže nemůžu zjistit, co vlastně kupuju, dokud to nekoupím. Skvělé. Proč bych to do pekel měla udělat?“

„No... asi doufala, že její osobní žádost by mohla stačit...“

Mulagheshová na něj upře bezvýrazný kamenný pohled.

„Ale kdyby nestačila, požádala mě, abych vám dal tohle.“ Sáhne do brašny a podrží jí před očima obálku.

Mulagheshová na ni pohlédne. „Co je to?“

„Nemám ponětí. Paní premiérka to napsala a zapečetila osobně.“

Mulagheshová obálku převezme, otevře a přečte si dopis. Pitry vidí tahy perem na papíru. Písmo ze svého místa nedokáže rozluštit, ale připadá mu, že jsou to pouhá tři slova.

Mulagheshová zírá na dopis velikýma prázdnýma očima a ruka se jí roztřese. Zmuchlá ho a zahledí se kamsi do prostoru.

„Krucí,“ řekne potichu. „Jak to mohla do pekel vědět?“

Pitry ji sleduje. Na rameni jí přistane moucha a druhá na krku. Mulagheshová si toho ani nevšimne.

„Neposlala bys to, kdybys to nemyslela vážně, že ne?“ zamumlá. Povzdechne si a zavrtí hlavou. „Krucí.“

„Předpokládám,“ ozve se Pitry, „že o té operaci uvažujete?“

Mulagheshová ho probodne pohledem.

„Jenom se tak ptám.“

„No, tak co mi o té operaci můžeš říct?“

„Jen něco málo. Víím, že je na Kontinentu. Víím, že se týká tématu, jemuž spousta lidí věnuje pozornost, včetně některých velice důležitých lidí v Ghaladeshi, a mnozí z nich nejsou zrovna příznivě nakloněni záměrům paní premiérky.“

„A proto ta krycí historka, kterou mi chcete dát. Vzpomínám si, že dřív jsme tyhle věci dělali, abychom obalamutili *jiné* národy, ne náš vlastní. Asi je holt jiná doba.“

„Situace v Ghaladeshi se zhoršuje,“ přiznává Pitry. „Tisk s oblibou popisuje Sharu jako ‚obklíčenou‘. Pořád ještě neseme

následky z posledních voleb. Její snaha rekonstruovat Kontinent se v Saypuru setkává jen s pramalým nadšením.“

„To jsou věci,“ utrousí Mulagheshová. „Pořád si pamatuju ty mejdany po jejím zvolení. Všichni si mysleli, že vstupujeme do našeho vlastního Zlatého věku.“

„Voliči jsou vrtošiví jako vždycky. Navíc je snadné zapomenout, že bitva o Bulikov se odehrála teprve před pěti lety.“

Mulagheshová si přitáhne umělou ruku blíž k tělu, jako by ji bolela. Pitry má pocit, že teplota v místnosti poklesla o deset stupňů. Žena naproti němu najednou vypadá mnohem víc jako ta velitelka, kterou Pitry viděl v den, kdy z nebes promlouval bůh a budovy hořely a Mulagheshová řvala na své vojáky, ať jdou na opevnění.

„Já jsem nezapomněla,“ řekne chladně.

Pitry si odkašle. „Ech, ne. Nemyslím si, že byste zapomněla.“

Mulagheshová ještě pár vteřin zírá do prázdna, pohroužená v myšlenkách. „Tak dobře,“ řekne znepokojivě klidným hlasem. „Udělám to.“

„Opravdu?“

„Jasně. Proč ne.“ Položí zmuchlaný vzkaz na kuchyňský pult a usměje se na Pitryho. Naskočí mu husí kůže: ten samý ne zcela příčetný úsměv viděl na tvářích vojáků, kteří prošli tuhými boji. „Co se může stát?“ zeptá se Mulagheshová.

„Jsem... jsem si jistý, že paní premiérka to velice ráda uslyší,“ řekne Pitry.

„Takže co je to za operaci?“

„No, jak jsem říkal, nedozvíte se to, dokud se nám neupíšete...“

„Vždyť už jsem řekla, že jdu do toho, krucinál.“

„To znamená, dokud nebudete na lodi.“

Mulagheshová zavře oči. „Pro lásku bohů...“

Pitry vysune z brašny jednu složku a podá ji Mulagheshové. „Tady máte pokyny k přepravě. Zapamatujte si, prosím, datum

a čas. Předpokládám, že část cesty pojedou s vámi, takže za tři týdny se zase uvidíme.“

„Hurá.“ Mulagheshová si od něj vezme složku. Trochu svěsí ramena. „Pokud moudrost přichází s věkem, Pitry, proč pořád dělám tolik špatných rozhodnutí?“

„Já... nemyslím si, že jsem způsobilý na tu otázku odpovědět.“

„No, aspoň jsi upřímný.“

„Mohu vás o něco požádat, madam? Potřebuji se vrátit do Ghaladeshe, abych provedl závěrečné přípravy, ale vzhledem k dnešním událostem bych...“ Rozhlédne se po její rozmanité výzbroji.

„Chtěl bys něco, čím by ses mohl bránit cestou zpátky k přístavu?“

„Mylně jsem se domníval, že Javrat je civilizovaný.“

Mulagheshová si odfrkne. „To já taky. Najdu ti něco, co bude vypadat hrozivě a čím si neublížíš.“

„Když jsem nastoupil na velvyslanectví v Bulikově, absolvoval jsem jistý základní výcvik.“

„Já vím,“ řekne Mulagheshová. „Toho se právě bojím. Nejspíš ses toho naučil právě tolik, abys byl nebezpečný sám sobě.“

Pitry se ukloní a žena odmašíruje do hlubších zákoutí svého domova. Uvědomí si, že nikdy neviděl, že by se Mulagheshová pohybovala nějak jinak: skoro jako by její nohy uměly jenom pochodovat.

Sotva mu zmizí z očí, popadne zmuchlaný papír na lince. Samozřejmě se jedná o strašlivé porušení protokolu, nemluvě o zradě důvěry, kterou v něj vkládá Shara. *Jsem příšerný špi-on*, pomyslí si, ale pak si uvědomí, že vlastně vůbec není špi-on, a díky tomu už se necítí tak provinile.

Zmateně zírá na slova v dopise. „Cože?“ vypraví ze sebe.

„Co jsi říkal?“ ozve se hlas Mulagheshové ze sousední místnosti.

„N-nic!“ Pitry zase zmačká papír do koule a vrátí ho na linku.

Mulagheshová se vrátí s velice dlouhou mačetou. „Nemám páru, k čemu to původní majitel používal,“ poznamená. „Možná k sekání týkového dřeva. Ale divila bych se, kdyby se tím ještě dalo krájet rozehřáté máslo.“ Podá ji Pitrymu a doprovodí ho ke dveřím. „Tak za tři týdny, jo?“

„Správně.“

„Takže mám tři týdny na to, abych do sebe nacpala co nejvíc pořádného jídla,“ řekne Mulagheshová. „Ledaže Kontinent najednou přišel na to, jak správně dělat knedlíky a rýži. A, uf...“ Ruka jí sklouzne k břichu. „Dlouho jsem si myslela, že můj žaludek se už nikdy nebude muset potýkat s kapustou...“

Pitry se s ní rozloučí a zamíří zpátky vzhůru do kopce. Jednoukrát se ohlédne a přejede očima její nevýraznou, smutnou malou chatrč i okolní písek lesknoucí se prázdnými lahvemi a střepy skla. Ještě nikdy se žádné operace neúčastnil — tedy kromě té v Bulikově, avšak má pocit, že ta se nepočítá —, a přesto mu dělá starosti, jak to celé začíná. A nechápe, jak by dopis obsahující pouze slova „*Dej tomu smysl*“ mohl mít vliv na to, jestli to vůbec začne, nebo nezačne.

Prošla jsem ohněm a smrtí, abych vám položila tuto otázku: Nemohli bychom být lepší? Nemohli bychom usilovat o větší dobro? Copak jsme tolik ustrnuli v našich pohodlných životech, že už ani neumíme snít o naději, právě naději — ne pouze naději pro Sappur, ale pro celé lidstvo?

Naši předkové byli legendami, které přetvořily svět. Chceme náš krátký čas na jeho březích promrhat tím, že budeme tak úzkoprsí?

— Z ŘEČI PREMIÉRKY ASHARY KOMAYDOVÉ

PŘED PARLAMENTEM, 1721

SPOLEHLIVÝ STARÝ KUŇ

V noci se probouzí a snaží se nekřičet. V hrdle jí rachotí výkřik, v útrokách jí bobtná bublina horkého vzduchu a ona kolem sebe buší rukama i nohama, snaží se něčeho — čehokoli — chytit, pravou rukou zkrouť povlečení postele do uzlu a patami holých chodidel se přitiskne ke kamenné zdi. Vzpírá se a vzdoruje, její mozek však trvá na tom, že je pořád ještě tam, pořád ještě na ambasádě před pěti lety, s rukou uvězněnou pod sutí, obloha je plná kouře a celý svět je v jediném okamžiku zpustošený a zničený. Pořád ještě se převrací na ulici, pořád ještě vidí mladého vojáka ležícího tváří dolů na betonu, v uchu se mu leskne malíčka krůpěj krve, která se zvětšuje a zvětšuje, až přetéká, a po hladké tváři, tváři chlapce, se mu klikatí červený čúrek.

Mulagheshová se zaposlouchá, jestli neuslyší mořské vlny. Ví, že by je měla slyšet. Ví, kde je. Jenom musí najít něco, čeho by se mohla chytit.

Konečně je zaslechne: tiché a pravidelné, jemné zvedání a klesání vody narážející do písku na pobřeží, pouhých pár desítek metrů od její malé chaty.

Jsi na Javratu, napomene se. Vždyť to přece víš. Nejsi v Bulikově. To všechno se stalo už dávno. Jen si poslechni ty vlny...

Pokouší se rozpomenout, jak se uvolnit. Každému pletenci svalů říká, ať přestane, ať už ksakru *přestane*, a její tělo konečně ochabne. V tu chvíli do něj prosákne bolest, to když si každý z jejích svalů vzpomene, že byl napnutý až k prasknutí.

Nadechne se a pohne rukama a nohama, aby zjistila, jestli si nic nenatáhla nebo nevymkla. Tělo ji pobolívá, ale jinak je zřejmě v pořádku.

Pohlédne na budík. Ještě není ani půlnoc, ona však ví, že dnes už se nevyspí.

No a co, řekne si. Už jenom čtyři hodiny čekání. Vůbec se netěší, až bude v přístavu čekat na loď. Zjišťuje, že nechce vidět lidi — anebo možná nechce, aby oni viděli ji.

Pohled jí sklouzne na předmět napravo od budíku: lidskou ruku z tmavého dubového dřeva, s mírně pokrčenými, jakoby zkamenělými prsty. Řezbář, který protézu vyrobil, tvrdil, že jí pomohou držet věci. To je sice pravda, ale Turyin Mulagheshové ta poloha vždycky připadala trochu znepokojivá: je na tom cosi bolestivého, jako by ruka samou touhou něco sevřít nedokázala pohnout prsty.

Mulagheshová se posadí a zasténá, protože její břišní svaly zaprotestují. Uchopí falešnou ruku s postrojem, nasouká se rameny do opotřebovaných popruhů a jemně připevní protézu k paži, která končí několik centimetrů nad zápěstím. Nadloktí si zavine do měkkého bavlněného rukávu, potom uchopí čtyři kožené řemínky na konci umělé ruky, převáže je přes rukáv a pak je pevně utáhne a zapne.

Chvíli se zabývá řemínky, utahuje je, pak je zase povoluje a upravuje. Vždycky nějakou dobu trvá, než všechno zapadne na správné místo. Ví, že to nikdy nebude dokonalé.

Generálka Turyin Mulagheshová dělá potmě všechno pro to, aby byla zase celá.

Mulagheshová mžourá na osobní loď *Kaypee*, oslnivě bílý nůž na tmavém ubrusu moře, pomalu se blížící k přístavu. Jejím očím chvíli trvá rozluštit, že se nepohybuje neuvěřitelně pomalu, ale je prostě jenom neuvěřitelně velká — skoro čtvrt kilometru dlouhá. Zasmušile si pomyslí, že její země si takové úsilí a průmysl kdysi šetřila pro válku, ale teď — v osmém desetiletí hegemonie — se Saypur uráčil věnovat své nesmírné zdroje na dekadentní požitky.

Ale loď nejspíš není pravým zdrojem její zloby: na nástupní plošině všude kolem ní stojí rodiny se řvoucími miminy a zaka-boněnými pubertáky, objímající se milenci s velkýma vlhkýma očima a postarší páry hledící na moře a vyzářující při tom auru blaženosti a spokojenosti.

Zdá se, že Mulagheshová je jediná, koho pobyt na Javratu nenabil energií. Zatímco všichni ostatní vypadají v lehkém tropickém oblečení uvolněně a působí otevřeně, Mulagheshová je jednoznačně uzavřená: prošedivělé vlasy si stáhla do pevného drdolu a na sobě má svůj veliký šedivý vojenský kabát, skrývající většinu její umělé ruky. Jediným ústupkem tropickému podnebí jsou modře zbarvené sluneční brýle, jejich hlavním účelem je však zakrýt oči nateklé po kocovině.

Tmavými skly pozoruje mladé rodiny, nemotorné dlouhonohé tatíky v příliš krátkých kraťasech, neohrabaná, užvatlaná, za každou cenu upřímná děcka. Závistivě se dívá, jak mladí milenci hladí jeden druhého.

Kdy jsem o tyhle příležitosti přišla? říká si v duchu, zatímco sleduje jejich jasné tváře bez jizev či zlámaných nosů a jejich hladká ramena, která zjevně nikdy nenesla těžký batoh. Popotáhne se za levý rukáv, aby si zakryla větší část umělé ruky. *Kdy jsem tolik zestárla? Odkdy jsem tak kurevsky stará?*

Poleká ji ostré hvízdnutí. Tolik se zabrala do myšlenek, že úplně propásla chvíli, kdy loď přirazila ke břehu. Zvedne svůj pytel a ze všech sil se snaží nemyslet na cestu zpátky na Kontinent, zemi, kde v mládí bojovala ve válce, desítky let svého života promrhala byrokracií a přišla o ruku, to všechno ve stínu mrtvých kontinentálních bohů.

Říct, že je *Kaypee* přepychová, by bylo slabé slovo, *Mulagheshová* však o mřížkové stropy a rozsáhlé paluby nejeví zájem. Místo toho odpochoduje přímo do své kajuty — která zdaleka nepatří k těm pěknějším — a čeká tam na večer. Celé vyplutí prospí, schoulená v záhybech svého kabátu. Už zapomněla, jak je ten zimník pohodlný. Když se jí ramena a paže ztrácejí v jeho tlusté látce, vybavuje si dlouhé chvíle odpočinku v přírodě, v zimě, dešti a bahně, vzpomínky, které by většině lidí připadaly nepříjemné, ale v paměti *Mulagheshové* získaly narůžovělý odstín.

Je to smutné, říká si v polospánku, *že na luxusní výletní lodi mě ze všeho nejvíc těší vzpomínky na mizerné chvíle v armádě...*

Když se probudí, obloha za malým kulatým okénkem je fialová a mlhavá. Podívá se na hodinky, přesvědčí se, že jsou přesně čtyři odpoledne, vstane a zamíří sítí chodeb a schodišť dolů do recepční síně *Tohmay*.

Uvaděč přede dveřmi se zdvořile otáže, pod kterou společností je zapsaná na seznamu. „*Strojírny Thivani,*“ odpoví *Mulagheshová*. Muž se podívá do seznamu, přikývne a s úsměvem jí otevře dveře. *Mulagheshová* vstoupí a kráčí úzkou chodbou,

až dojde do poslední komnaty. Ta je podobně jako zbytek lodi nesmyslně luxusní — *Kolik je stál můj pitomý palubní lístek?* —, ale za barem k její lítosti nikdo není. Jediný člověk v místnosti sedí u stolu před řadou skleněných dveří, z nichž se naskýtá výhled na širé temné moře.

Pitry Sutturashni zaslechne její kroky, postaví se a nasadí úsměv. Jeho tvář má světle zelenou barvu a jsou z něj cítit zvratky. „Vítejte, generálko! Jsem rád, že jste tady.“

„Předpokládám, že na téhle konkrétní lodi jsem jenom proto,“ řekne Mulagheshová, „že je to první loď, na které bylo místo.“

„To máte pravdu. I když si vás ceníme, tento druh dopravy bychom za běžných okolností nezvolili.“ Pitry škytne a přitiskne si k ústům hřbet ruky.

„Mám ti přinést kbelík?“

Pitry se zamyslí a až pak zavrtí hlavou. „Možná je to u Saypušana... nevlastenecké, ale přiznávám, že nejsem zrovna dobrý námořník.“

„Vzpomínám si, že Shara měla příšerně citlivý žaludek,“ řekne Mulagheshová, když se posadí. „Stačilo jí ukázat obrázek s lodí, a hned vymalovala pokoj tím, co měla k snídani.“ Pitryho tvář je čím dál zelenější. „Všimla jsem si, že tahle loď pluje do Ahanašanu. Ta operace proběhne tam?“

„Ne,“ odpoví Pitry. „V Ahanašanu přestoupíte na další loď, která vás odveze na místo určení. Ale Shara mi vydala přísné pokyny, že by vám o tom raději pověděla sama.“

„Sama?“ podiví se Mulagheshová a rozhlédne se po místnosti. „Ona je... tady?“

Pitry sáhne kamsi dolů a zvedne koženou brašnu, která do této chvíle ležela u jeho židle. Vytáhne z ní malou dřevěnou skříňku a tu položí před sebe na stůl.

„Copak? Shara je tam uvnitř?“ zeptá se Mulagheshová.

„Svým způsobem ano,“ potvrdí Pitry. Odsune panel na boku skříňky a za ním se objeví mosazná trubička, kterou natočí směrem k Mulagheshové. Pak odklopí horní panel a ukáže jí malý, olejově černý kotouč spočívající uprostřed skříňky. Pitry nahmatá malou kliku připevněnou ze strany k bedýnce a asi dvacet vteřin jí točí. Pak stiskne nějaké tlačítko a ze skříňky začne vycházet syčení.

„Co je to za čertovinu?“ zamračí se Mulagheshová. „Další vynález?“

„Jeden ze zajímavých nových projektů Oddělení pro přestavbu,“ řekne Pitry lehce dotčeným tónem.

„Ještě se nenašla žádná fungující věc, kterou by OPP nedokázalo zmrvit,“ prohlásí Mulagheshová. „Děším se toho, jak by to dopadlo, kdyby se pokoušeli znova vynalízt hajzlík.“

Pitry zase vzdychne, vytáhne z brašny papírovou složku a podá ji Mulagheshové. Zepředu je na ní tlustá červená vosková pečeť. Mulagheshová si všimne, že na pečetě není žádný znak ani symbol. *Takže to, co je uvnitř, pomyslí si, rozhodně nepochází z žádného běžného úřadu.*

„Rozlomte ji, až vám Shara řekne,“ nabádá ji Pitry.

„Shara?“

Potom se v šumění vycházejícím ze skříňky ozve hlas — tichý, jakoby smutný, a mnohem, mnohem starší, než když ho Mulagheshová slyšela naposledy: „Ahoj, Turyin.“

„Krucí,“ vypraví ze sebe Mulagheshová. „Sharo?“

„Neslyší vás,“ řekne Pitry. „Je to nahrávka. Uchovává zvuk — něco jako telefony, které ho přenášejí.“

Mulagheshová přimhouřenýma očima pohlédne na skříňku. „Kam se ten zvuk ukládá?“

„No, on se... Řekl bych, že je vyřezaný do toho malého černého kotoučku... Aspoň myslím. Když mi to vysvětlovali, ukazovali mi spoustu grafů... No, teď vás s tím nechám o samotě.“

„Pitry,“ zapraská Shařin přízračný hlas, „jestli jsi ještě tady, tak už můžeš odejít.“

„Vidíte?“ řekne Pitry. Znovu se usměje, vyklouzne dveřmi na balkon a nechá Mulagheshovou se skříňkou a složkou.

„Doufám, že se máš dobře, Turyin,“ říká Shařin hlas. „A doufám, že doba strávená na Javratu byla příjemná. Omlouvám se, že se na tebe obracím s tímhle úkolem, ale... souhra okolností byla tak příznivá, že jsem tě o to prostě musela požádat. Je to už deset měsíců a pořád jsi věhlasná generálka, která se prostě jen ztratila z očí veřejnosti. A taky máš dobrý důvod cestovat po Kontinentu, kontrolovat všechno, co si zamaneš. Všichni uvěří, že to děláš jenom proto, aby sis zasloužila svou penzi — tvá země ti dělá laskavost, než pošle, abych tak řekla, spolehlivého starého koně do výslužby.“

„Sakra,“ ucedí Mulagheshová. „Nemusíš si brát servítky...“

„Samozřejmě není obvyklé pověřit generála s tvým renomé takovouhle prací v terénu,“ pokračuje Shařin hlas, „ale mám k tomu ještě další důvod kromě těch, které jsem ti vyjmenovala. Jsem přesvědčená o tom, že pro tenhle úkol se ideálně hodíš ty *osobně*, a to hned z několika důvodů, které snad brzy budou jasnější.“

Vysvětlím ti to. Tahle zpráva se nedá přehrát znovu, tak mě dobře poslouvej.“

Mulagheshová se nakloní k přístroji, až se uchem téměř dotýká mosazné trubičky.

„Před dvěma lety byl na Kontinentu učiněn objev: jedna z našich posádek narazila u hornatého západního pobřeží na zvláštní drobnou rudu. Nikoho nezajímala, dokud se výzkumný tým v úřadu regionálního guvernéra při nějakém pokusu nerozhodl pustit do ní elektrický proud.“

Zjistili, že tenhle materiál vede elektřinu způsobem, *jaký jsme ještě neviděli*. Pokud to nevíš, žádný vodič — ani měď, ani ocel — není dokonalý. Část elektřiny se cestou ztratí. Ale při použití tohohle materiálu se neztratí žádná. *Vůbec žádná*. A... některá nedávná hlášení naznačují, že má ještě mnohem, *mnohem* podivuhodnější vlastnosti...“ Odmlka. „Ale nejsem si jistá, jestli mám těmhle zprávám věřit. Jejich posouzení nechám na tobě, až budeš na místě.“

Něco v těch slovech Mulagheshovou zneklidní. Anebo je to možná Shařiným hlasem: jako by tohle všechno bylo po tom, co to vyslovila nahlas, náhle skutečnější a tím i znepokojivější.

„Pokud tenhle materiál dokážeme plně využít, znamenalo by to skutečnou revoluci nejen pro Saypur, ale i pro Kontinent — který zoufale potřebuje elektřinu a vytápění. Vlivné průmyslové skupiny volají po tom, aby se to stalo co nejdřív, ale já jsem zatím nedovolila, aby se ten materiál zpracovával ve větším množství. Nejvíc mě trápí to, že naši vědci a inženýři nedokážou určit, *jak přesně* ten materiál dělá to, co dělá. Běžným vodičům rozumějí, ale tomuhle rozhodně ne. A jistě chápeš, že nedůvěřuju ničemu, co nedokážeme vysvětlit.“

Mulagheshová se zašklebí, protože to naprosto chápe. Jestli má tenhle materiál úžasné vlastnosti a jestli se ty vlastnosti nedají vysvětlit, pak je možné, že je *záračný*: důsledek existence nebo přímý výtvar některého z dávných kontinentálních Božstev. Díky činům Shary a jejího prapradědečka, uctívaného Kaje ze Saypuru, by téměř všechna původní kontinentální Božstva měla být mrtvá a všechny jejich záračné předměty měly zaniknout nebo přestat fungovat společně s nimi. *Takže jestli je tahle látka záračná*, pomyslí si Mulagheshová, *možná je tu ještě nějaké další Božstvo, které není zdaleka tak mrtvé, jak bychom chtěli*.

„Asi tě už napadlo, že si dělám starosti, aby tenhle materiál nebyl božského původu,“ pokračuje Shařin hlas. „A možná se

ptáš, proč chci, abys to vyšetřila právě ty, a ne někdo z Ministerstva zahraničních věcí, někdo, jehož oborem je vše zázračné a božské.“

„Přesně tak,“ zamumlá Mulagheshová.

„Odpověď je prostá: už jsme tam někoho takového poslali. Před osmi měsíci. Studovala ten materiál čtvrt roku a pak se po ní slehla zem. Zmizela. Beze stopy.“

Mulagheshová povytáhne obočí. „Hmpf.“

„Jmenovala se Sumitra Choudhryová,“ řekne Shařin hlas. „Její záznamy jsou ve složce, kterou ti dal Pitry. Jak jsem říkala, studovala ten materiál čtvrt roku. Ubytovala se na saypurské vojenské základně v té oblasti. Její komunikace se Saypurem začala váznout a potom jednoho dne prostě zmizela. Zničehonic. Naše místní jednotky ji hledaly, ale nic nenašly. Nevypátraly žádnou... *neobvyklou* špinavost.“ Ozve se cinknutí skla, zabublání tekutiny — nalévá si sklenici vody? — a usrknutí. „Říkám *neobvyklou*, protože tenhle materiál byl objeven ve Voortyaštanu. A právě tam se vypravíš.“

„Kurva!“ zařve Mulagheshová. „Kurva! To si ze mě děláš prdel?“

Další usrknutí.

„Chvilí počkám, až vychladneš,“ pronese Shařin hlas.

Mulagheshová pak té malé skříňce poví spoustu věcí. Řekne jí hlavně to, co Shaře udělá, až se vrátí do Ghaladeshe, *jestli* se do něj vrátí, protože je velká šance, že ji v tom *zkurveným Voortyaštanu*, prdeli vesmíru, podpaždí světa, někdo zapíchne nebo utopí nebo tam umře na mor.

A Shara ji posílá právě tam: do nejhoršího zapadákov na planetě, na vojenskou základnu, kam vás odvedl jedině v případě, že zabijete nebo ojedete nesprávného člověka.

„... a je mi fuk, jestli mě hodí do vězení!“ řve Mulagheshová na skříňku. „Je mi fuk, jestli mě vykuchají nebo rozčtvrtí! Provedu ti to za bílýho dne a do pekel s tím tvým vznešeným titulem!“

Ze skříňky se ozve další zamyšlené usrknutí.

„Vyškusneš mě z Javratu, strčíš mě na loď do *Voortyaštanu* a ani mi o tom neřekneš?“ běsní Mulagheshová. „To je podlost, podlost, slyšíš?! Bezcharakternost!“

Další usrknutí.

Mulagheshová zaboří tvář do zdravé ruky. „Krucinál... Co mám dělat?“

„Doufám, že už jsi klidnější,“ řekne upjatě Shařin hlas.

„Jdi do prdele!“ poradí jí Mulagheshová.

„A myslím, že se ti trochu uleví, když ti povím, že dotyčná vojenská základna je sídlo našeho regionálního guvernéra — pevnost *Thinadeshi*. Takže budeš, alespoň doufám, v bezpečné oblasti ovládané našimi jednotkami. Jak víš, pevnost se nachází hned u samotného *Voortyaštanu*, za městskou zástavbou, takže to tam bude trochu... *civilizovanější* než jinde v oblasti.“

„To ještě moc nezname—“

„Možná to moc neznamená,“ řekne Shařin hlas. „Taky ti poskytneme kontakt, někoho, kdo ti pomůže aklimatizovat se ve *Voortyaštanu*. Pitry ti k tomu řekne víc.“

Mulagheshová si povzdechne.

„Potřebuju mít v terénu někoho, komu můžu důvěřovat, *Turyin*. Potřebuju někoho, kdo se přesvědčí, jestli máme důvod věřit, že ten nový materiál je božského původu, a zjistí, co se stalo s *Choudhryovou*.“

„A co dalšího mám pro tebe udělat? Chytit oblohu do pitomý sklenice od piva?“

„Možná máš pro to ideální předpoklady,“ poznamená Shařin hlas. „Protože nový regionální guvernér *Voortyaštanu* je generál *Lalith Biswal*.“

To jméno na Mulagheshovou zaúčinkuje jako rána kladivem shora do hlavy. Šokovaně se posadí a zírá na malou skříňku. „Ne,“ zašeptá.

„Protože jste bojovali bok po boku v Létě černých řek,“ pokračuje klidně Shařin hlas, netečný k její tísní, „doufám, že ti dopřeje jistou volnost, kterou by většině agentů nedopřál.“

Mulagheshové se před očima mihne jeho obličej: mladý, umazaný od bláta, s tmavýma očima, které ji pozorují z příšeří v zákopech, zatímco jim za krk padá déšť. Ví, že už mu musí být skoro pětadesát, ale vždycky si ho bude pamatovat takhle.

„Ne, ne, ne,“ zašeptá Mulagheshová.

„Biswal by mohl tvoji krycí historku spolknout, protože má stejné zkušenosti jako ty. Na vlastní kůži poznal malichernou byrokracii armády a byl svědkem toho, jak se spousta jeho druhů vypravuje na inspekční cestu.“

Mulagheshová mlčky zírá na skříňku na stole. *Jaký hrozný hřích jsem spáchala*, přemítá, *že jsem si vysloužila takovýhle osud?*

„A ještě je tu otázka přístavu,“ řekne Shařin hlas. „Jak jistě víš, Saypur spolupracuje s Voortyaštanem a Spojenými dreylskými státy na vybudování druhého funkčního mezinárodního přístavu na Kontinentu. Doufám, že to tvoji misi nijak zásadně neovlivní — ale není to snadný projekt a v oblasti panuje napětí.“

„Skvělé,“ utrousí Mulagheshová.

Potom Shara shrne komunikační kanály, kterými může Mulagheshová podávat hlášení, zákoníky a metody, které bude mít k dispozici. „Ale komunikaci je třeba omezit jen na *extrémní* situace,“ nabádá ji Shařin hlas. „Pokud by cíle této operace vyšly na světlo, vzhledem k nedávným... politickým tlakům by to mohlo hodně špatně dopadnout. Proto ti nemůžu pomáhat tolik, jak bychom si nejspíš obě přály. Ale bezmezně ti důvěřuju, že se ti podaří všechny překážky překonat.“

„A sakra.“

„Chci ti poděkovat, že jsi tenhle úkol přijala, Turyin,“ řekne Shara. „Nenapadá mě nikdo jiný, koho bych měla ve Voortyaštanu raději. A chci ti poděkovat, že ses ke mně vrátila, alespoň na tuhle jednu misi. Netvrdím, že zcela chápu, proč jsi rezignovala, ale někdy mi připadá, že tomu rozumím.“

Jasně že rozumíš, pomyslí si Mulagheshová. Jinak bys mi neposlala ten dopis.

„Ještě jednou ti děkuju za podporu i za přátelství, Turyin Mulagheshová. Tvá země ti vzdává čest za tvou službu — minulou, současnou i budoucí. Hodně štěstí.“

Zasyčení, cvaknutí a hlas utichne.

Pitry se s rukama za zády dívá přes zábradlí balkonu na moře zalité měsíčním svitem, když vtom se dveře recepční síně Tohmay pomalu otevrou. Ohlédne se a pak se podívá znovu. Vyjde z nich Mulagheshová a v ruce drží křišťálový pohár plný jakéhosi draze vypadajícího likéru. „K-kde jste to vzala?“

„Obsloužila jsem se u baru.“

„Ale... ale za to musíme zapla—“

„Tys to věděl?“

„Co?“

„Že mě Shara posílá do toho zatraceného Voortyaštanu!“

Pitry zaváhá. „No, já... tak trochu jsem tušil, že —“

„Do zkurvenejch pekel,“ zavrčí Mulagheshová. Pořádně si lokne likéru a pak se rozpráhne a hodí pohár přes zábradlí. Pitry sleduje, jak křišťál v ceně čtyřiceti nebo padesáti drekelů se šplouchnutím zmizí v moři. „Ze všech míst na světě mě pošle zrovna tam — abych čmouchala po něčem božským. Jako kdybych o to někdy stála. Copak jsem toho neudělala dost? Kdy si budu moct odpočinout?“

„Ale budete ve společnosti někoho, koho znáte, ne? Bude tam generál Biswal; je to váš starý kamarád z války. Tím samozřejmě nechci říct, že vaše hrdinské dny jsou už *minulostí*...“

Její tvář je najednou prázdná, vytratí se z ní všechen cynický nadhled a Mulagheshová se zahledí na moře. Ani předtím se netvářila, že by z téhle mise měla kdovíjakou radost, ale teď na ní Pitry poprvé vidí, že má skutečně strach.

„Nebyl to můj kamarád, Pitry,“ řekne. „Byl to můj velící důstojník. Popravdě, myslela jsem si, že je po smrti. Neslyšela jsem o něm celé roky. Jak to, že ho jmenovali regionálním guvernérem Voortyaštanu?“

„Protože ten minulý byl zavražděn,“ odpoví Pitry. „A nikdo jiný to po něm nechtěl vzít.“

„Aha.“

„Ale mysleli si, že pro tuto funkci je ten pravý. Vyrozuměl jsem, že generál Biswal si na... nepřátelském území vždycky uměl poradit.“

„Tak se to dá taky říct,“ souhlasí Mulagheshová.

Pitry na ni pohlédne. „Jaké to bylo?“

„Co? Léto černých řek?“

„Ano.“

Následuje dlouhá odmlka.

„Pamatuješ si na bitvu o Bulikov, Pitry?“ zeptá se tiše.

„No... ano.“

„Chceš něco takového ještě někdy zažít?“

„Možná je to ode mě zbabělé, ale... ne. Ne, nechci.“

„Moudré rozhodnutí. No, řeknu to takhle: ve srovnání s tím, co jsme já a Biswal udělali na Kontinentu během Léta černých řek, vypadá bitva v Bulikově jako rozlité mléko.“

Pitry mlčí. Mulagheshová upírá pohled na moře a ukazovákem pravé ruky si přejíždí nahoru a dolů po kloubu levého dřevěného palce.

„Zmiz odsud, Pitry,“ řekne Mulagheshová. „Chci být teď chvíli sama.“

„Ano, madam,“ přikývne Pitry a couvne zpátky do dveří.

My Saypuřané pyšně tvrdíme, že jsme se o sebe museli starat sami, protože Saypur byl pouhou kolonií, které nepomáhala Božstva. Tvrdíme, že jsme měli na vybranou mezi inovacemi a zánikem — takže jsme museli inovovat.

Do jisté míry je to pravda. V poznámkách Vallaichy Thinadeshiové však nacházíme pronikavější vhléd do náhlých technologických objevů Saypuru — a řada z nich má původ u zapomenutého kontinentálního světce jménem Torja.

Z hrstky zmínek v bulikovských záznamech poprav je zřejmé, že Torja byl taalvaštanský světec, který prožil většinu života v Saypuru, kam byl poslán v roce 1455. Coby následovníci boha-stavitele Taalhavrased bývali Taalvaštanci architekti, konstruktéři, návrháři a zámečníci — zabývali se hrubými materiály všedního světa, ale i božskými zázraky, na nichž byli smrtelníci do velké míry závislí.

Torja se na svém saypurském statku často nudil a chtěl po svých sloužících, aby mu nosili něco, co by ho zabavilo. Přístupoval k takovým věcem jako k hádankám a problémům. K jeho výtvorům patřily boty na kolečkách, díky kterým se sloužící mohli prohánět dlouhými chodbami statku, a pec, která využívala proudění tepla k tomu, aby upekla chléb dvakrát rychleji.

Pokud je nám známo, věnoval se tomu čistě proto, aby zahnal nudu — ne z nějaké velkodušnosti.

A pak jeho saypurský komorník zahlédl příležitost, jež se v tom skrývala. V průběhu několika měsíců předkládal Torjovi řadu rozsáhlejších problémů a ten se pustil do práce s takovou vervou, až v roce 1457 považoval za nutné vydat sérii pravidel pro svět smrtelníků: matematické a fyzikální zákony, kterými se řídila realita bez božských

zásahů, a také několik inovací využívajících tato pravidla. Protože měl Torja přístup k bezpočtu božských přístrojů s mimořádnými vlastnostmi, dokázal tato pravidla rychle a přesně stanovit.

Brzy se ukázalo, jak převratné to bylo. Komorník ukryl kopie Torjových spisů a nechal je rozeslat po celé zemi. Za deset let už Sappuřané využívali zavlažování v zemědělství a stavěli budovy rychleji a lépe než kdy předtím. Výroba malého tkalcovského stavu poháněného parou však v roce 1474 přitáhla nežádoucí pozornost, protože Sappuřan, který ho vymyslel, žil ve voortyaštanské kolonii — a Voortyaštanci chápali podstatu moci a vědomostí mnohem lépe než Taalvaštanci.

Voortyaštanci si uvědomili, že někdo musel Sappuřany těmto způsobům naučit, a rychle přišli na stopu vedoucí zpátky ke svatému Torjovi. Potom Voortyaštanci popravili každého otroka a sloužícího, který se k Torjovu statku třeba jen přiblížil, a poslali do Bulikova žádost, aby byl Torja nejen zbaven svého postavení, ale dokonce i popraven. Jejich žádost byla v roce 1475 vyslyšena a Torja byl brutálně umučen za zločiny proti koloniím Kontinentu.

Voortyaštanci však přesto nedosáhli úplného vítězství: Torjovy zákony přetrvaly a byly potají využívány. Když Kaj v roce 1636 vytvořil tajemnou zbraň, kterou pak zahubil Božstva, čerpal mimo jiné právě z opisu Torjových zákonů. A když Vallaicha Thinadeshiová ve 40. letech 17. století zahájila technologickou revoluci, která posléze zajistila Sappuru světovou dominanci, neobešla se bez pravidel svatého Torji, sepsaných před necelými dvěma sty lety.

Sappur je hrdý národ a velice nerad by přiznával, že základy jeho technologického rozvoje položil někdo z Kontinentu. Přitom však zapomínáme na další lekci z historie:

*aby se otrok vymanil z otroctví, sáhne po každém nástroji,
i po nástroji svých pánů.*

— DR. EFREM PANGYUI, „NÁHLÁ HEGEMONIE“

POKROK

Nejdřív déšť — ječící, příšerný déšť. Liják je tak silný, že jeho zuřivé přívaly Mulagheshovou — která strávila druhou polovinu plavby zavřená v kajutě na palubě dreylské nákladní lodi *Hjemdal* — téměř omráčí. Dokonce ji začíná opouštět touha, kterou v posledních dvou týdnech chovala: vypadnout sakra ze šňůry lodi na pevninu.

Ale ne na tuhle pevninu, pomyslí si. Ne na pevninu, kde je takovéhle počasí...

Zakryje si rukou oči, vyjde na palubu a rozhlédne se.

Před sebou má široké, ohromné ústí řeky — samozřejmě řeky Soldy, jejíž voda protéká Bulikovem, tím samým městem, kde sloužila skoro dvacet let. Po obou stranách říčního ústí stojí vysoká rozeklaná hora, zvolna klesající do moře v nepřehledné změti ostrých polámaných kamenů připomínajících dlouhé čepele. *Žádný div, že se Voortyaštanu říká město mečů*, pomyslí si. Domy připomínají kamennou suť — jako by se útesy kolem města postupně drolily. Mezi kamením okolo jedné i druhé hory však zahlédne světla, cáry kouře a tisíce pableskujících oken.

„Tak tohle je město Voortyaštan,“ utrousí ponuře. „No, vypadá asi tak, jak jsem čekala.“

Pak uvidí přístav. Nebo spíš to, co přístavem jednoho dne bude — možná.

„Sakramejdló,“ vypraví ze sebe.

Hlavním problémem s obnovou Kontinentu — zjevným nebo skrytým cílem skoro všech zákonů Shary Komaydové — je jeho dostupnost. V moderní historii na něm byl jen jeden fungující mezinárodní přístav: Ahanaštan, který byl vždycky klíčovou baštou Sappuru na Kontinentu. Ale přinášet celému světadílu pomoc a podporu je dost těžké, pokud tam i zpátky vede jen jedna jediná cesta. Zdejší podnebí se měnilo — bez Božstev, která ho zázračně oteplovala, bylo čím dál chladnější. Tak se stalo, že Kontinentálům zbyl jen jeden pořádný přístav s teplou vodou: Voortyaštan. Ten se čirou náhodou nachází na ústí Soldy, která — pokud by se jí podařilo splavnit — by celému světu umožnila přístup do vnitřních končin Kontinentu.

Voortyaštan měl před mnoha lety skutečný přístav. A nejen to: za časů Božstev byl mnohem, mnohem větší a rušnější než kterýkoli přístav vybudovaný moderními mocnostmi. Sloužil však zruďným, nestvůrným záměrům a při pouhém pomyšlení na ně se novodobí Sappurané zachvějí.

„Každá překážka je příležitost,“ říkala kdysi Shara — předtím, než její kariéra zabředla do spousty dalších překážek. „Nebylo by to snad ohromné symbolické vítězství, kdyby Sappur postavil ve Voortyaštanu nový přístav a použil ho k něčemu dobrému?“ ptala se. „Nespalo by se nám všem lépe, kdybychom věděli, že Voortyaštan, nejnebezpečnější a nejzaostalejší ze všech měst, se pomalu modernizuje, že kráčí kupředu jako mezek, před kterým je na provázku pověšený tuřín?“

A tak bylo rozhodnuto, že Oddělení pro přestavbu se souhlasem Voortyaštanu znovu vybuduje jeho starý přístav, čímž přinese rychlou pomoc druhé polovině Kontinentu a zároveň z Voortyaštanu nejspíš udělá druhé nejbohatší kontinentální město.

Ale pokud šlo o to, kdo tu práci provede — to byla jiná otázka. Sappur byl samozřejmě mořskou velmocí a měl desítky společností a dodavatelů ochotných tu práci udělat — ale

za saypurské, to znamená závratně vysoké ceny. Nějakou dobu se zdálo, že přístav se nikdy nevybuduje, ledaže by došlo k nějakému ohromnému finančnímu zázraku, ale potom čerstvě založené Spojené dreylské státy — které před pouhými třemi lety svrhly zkorumpované Dreylské republiky a zoufale potřebovaly nějaký příjem — přišly se sérií tak laciných nabídek, až si v Saypuru říkali, jestli Dreylané nepoužívají na práci otroky. Nakonec ale Jižní dreylská společnost — mnozí dávali přednost zkratce JDS — zakázku přece jen získala a podepsala smlouvu.

Podle toho, co Mulagheshová naposledy slyšela, byla stavba přístavu zatím mnohem obtížnější, než se čekalo. Pamatuje si, jak se k ní donesly zprávy o tom, že nějaké obří trosky — pozůstatky Mžiku — zablokovaly skoro celé ústí Soldy a bylo třeba je odstranit. A pokud si vzpomíná, nejchytřejší inženýři z JDS si s tím pořád ještě lámali hlavy.

Ale teď, přímo před zálivem Soldy, Mulagheshová vidí, že dělají pokroky. Dokonce pozoruhodné pokroky.

V ústí zálivu je celý les jeřábů s bagrovacími lžicemi, všechny jsou padesát metrů vysoké a uspořádané do přímek paprskovitě vycházejících z pobřeží. Některé jeřáby budují další jeřáby, sahají dál a dál do moře, zatímco ty, které se nacházejí blíž ke břehu, demontují jeřáby vzadu. Je to úchvatný, matoucí, ohromující propletenec stavebních prací a Mulagheshová chvíli přemýšlí, jestli tu jsou ty stroje proto, aby opravily nepřehledné rozvaliny Voortyaštanu, nebo aby je strhly. Na pobřeží za jeřáby panuje ruch: maličké dřevěné konstrukce a provizorní mola, to všechno slouží činnostem probíhajícím v zálivu a přetvářejícím tuhle zdevastovanou metropoli v cosi, co by jednoho dne mohlo být hlavním centrem obchodu na západním pobřeží Kontinentu.

Ale kde jsou ty trosky, které mají jeřáby odstraňovat? Podle toho, co Mulagheshová vidí, je záliv Soldy volný a čistý.

„Tady musíme vostře zatočit, madam,“ ozve se kapitán *Hjemdala*. „Radši se pevně držte.“

„Zatočit kvůli čemu?“ zeptá se Mulagheshová. „Mně se zdá, že jsme na volném moři, kapitáne.“

„Postavte se na levobok a koukněte se dolu, madam,“ poradí jí kapitán. „Možná to zahlídnete.“

Mulagheshová ho poslechne a pevně sevře zábradlí.

Loď se pod ní začíná obracet. Na trup vyšplouchne tmavá voda. Chvíli nic nevidí, ale pak...

Pár metrů od ní se vodní proud o něco rozráží: hladina tam není hladká, ale zčeřená. Přimhouří oči a potom pod sebou něco uvidí...

Něco bílého. Něco širokého, hladkého a světlého, těsně pod mořskou hladinou. Když *Hjemdal* proplouvá kolem, Mulagheshová na tom bílém povrchu pod vodou zahlédne slabý obrys — dlouhou úzkou mezeru, nahoře špičatou, dole širší. Potom připlují ještě blíž a ona spatří, že kolem té mezery se táhne nějaká římsa a na jednom starém, zrezivělem pantu visí okenice.

Pak jí to dojde: *Vždyť je to okno*.

„To... to byl nějaký dům,“ promluví nahlas a ohlédne se. „Tam... tam vzadu je pod vodou dům.“

„Vítejte ve *starým* Voortyaštanu,“ řekne s falešným veselím kapitán a mávne rukou k ústí Soldy. „Ale dneska toho z něj moc nevidíte. Posunul se, chápete — asi vo sto metrů. Kolmo, rovnou *dolu*.“ Zazubí se a zlomyslně se zachechtá.

„On je *pod vodou*?“ zeptá se Mulagheshová. „Počkat... Ty trosky, které zablokovaly Soldu, jsou přímo to *město*? Jak to, že jsem o tom nikdy neslyšela?“

„Protože to by nejdřív někdo musel přežít, aby vám vo tom řek,“ odpoví kapitán. „Tendlecten záliv je hotový minový pole, madam. Proto už nepoplujeme vo moc dál — a jak se dostanete na břeh, budete mezi těma divokejma Kontinentálama...“

a nevím, jestli to tam pro vás bude vo moc bezpečnější.“ Zahlédne malý člun proplouvající lesem jeřábů. „Á, tady je váš doprovod, madam. Určitě budete mít vo čem si s nima povídat.“

Člun uhání zálivem a skučící víchr jím cloumá sem a tam. Mulagheshová si rukou chrání oči před bouří a upírá pohled na blížící se pobřeží. Přece jen spatří nějaké známky civilizace: o něco dál na západním břehu stojí překrásný vysoký maják a jeho pomalu se otáčející paprsek tančí nad rozbouřenou hladinou. Vedle něj je velká barevná budova ze dřeva a kamene, která v tmavém, bezútěšném Voortyaštanu působí jako pěst na oko. Schody, které k ní vedou, jsou vyzdobeny velkými prapory a na každém z nich jsou vyšíta písmena JDS.

„Vážně to tady rozjeli, co?“ zamumlá Mulagheshová.

Člun přirazí k prvnímu molu na východ od majáku. Okolí je liduprázdné, na konci mola stojí jen jeden člověk a v jeho černém stínu svítí tečka žhavého cigaretového oharku. Jinak je z něj vidět jen tlustý kabát z tulení kůže se zdviženou kapucí, utaženou pevně kolem tváře.

Mulagheshová neohrabaně sleze po provazovém žebříku na molo; umělá ruka jí to dost ztěžuje. Postava na konci mola jí zamává.

Vzpomene si, co jí říkal Pitry, když *Hjemdal* vyplouval: *Sehnali jsme vám kontakt. Spojí se s vámi, až dorazíte na místo.*

Kdo to je? ptala se.

Nejlepší možný kontakt, technologický ředitel celé JDS. Ví naprosto o všem, co se ve Voortyaštanu děje. Jak tak o tom přemýšlí, uvědomí si, že jí Pitry neřekl, jak se ten ředitel jmenuje.

Mulagheshová kráčí po molu s vojenským pytlem přehozeným přes rameno. „Jste tu kvůli mně?“ zakřičí na postavu.

Postava jí zase zamává. Když Mulagheshová přijde blíž, uvidí, že má na hrudi další znak JDS. Tenhle však má jasnou žlutou barvu a pod ním je symbol ozubeného kolečka.

„Děkuju, že jste mi přišel naproti,“ přistoupí Mulagheshová k postavě. „Ale jestli se v tomhle slejváku utopím jak čokl, nebude to k ničě—“

Postava si odhrne kapuci a Mulagheshová se zarazí.

Čekala nějakého mrzutého Dreylana s červenou zakaboněnou tváří, předáka nebo dokmistra se spoustou jizev, popraskaných žilek a s řídnoucími vlasy. Rozhodně nečekala asi pětaticetiletou Dreylanku, tak krásnou, až z toho jde strach — s vysokými lícními kostmi, jasnými světlými vlasy a ledově modrýma očima za strohými brýlemi. Je vysoká, měří přes sto osmdesát centimetrů, takže se nad Mulagheshovou přímo tyčí. Blondýna mohutně potáhne z cigarety, odcvrkne ji do moře — oharek zasyčí, jako by měl zlost, že ho zahodila — a usměje se na Mulagheshovou.

Mulagheshová v tom úsměvu spatří spoustu věcí. Spatří šarm, důvtip a neklidné moře chytrosti; spatří pronikavou bdělost, ostrou jako diamant; ale hlavně v tom širokém bílém úsměvu vidí neotřesitelnou, železnou sebedůvěru, že jeho majitelka je za všech okolností nejchytřejším člověkem v místnosti.

„Vítejte ve městě Voortyaštanu, generálko,“ pozdraví ji blondýna. „Doufám, že se k vám naše posádka chovala s náležitou úctou.“

Mulagheshová zírá mladé ženě do tváře. Je na ní něco povědomého, ale nedokáže si to přesně zařadit...

Mulagheshová v duchu odstraní jedno z jejích očí, přidá síť krutých jizev a okouzlující úsměv nahradí výrazem nesmiřitelné smrtící hrozby.

„Do pekel,“ řekne Mulagheshová. „Jestli vy nejste příbuzná Sigruda Harkvaldssona, tak jsem zdechlá hloupá fena.“

Okouzlující úsměv se vypaří. Mladá žena užasle pohlédne na Mulagheshovou, ale hned se vzpamatuje: vesele se zasměje, ale do očí se jí radost nepromítne.

„Máte paměť na tváře, generálko!“ přisvědčí. „Je to tak. Jsem Signa Harkvaldssonová, technologická ředitelka Jižní dreylské společnosti. A vy jste samozřejmě ta slavná generálka Turyin Mulagheshová.“

„Když to říkáte. Víte, mám takový pocit, že mi někdo mohl říct, že se tu setkám se Sigrudovou dcerou. Proč nemohli poslat někoho z vojenské základny?“

„Protože odtamtud zmizela Sumitra Choudhryová,“ řekne chladně Signa. „A nemyslím si, že by vaše premiérka někomu na té základně nějak zvlášť věřila.“

Mulagheshová se ohlédne přes rameno. „Mohly bychom to probrat jinde?“

„Jistě. Zařídila jsem vám ubytování u nás na stavební centrále JDS kousek za městem.“ Ukáže na druhou stranu, směrem k budově JDS vedle majáku. Obojí vypadá asi tak tisíckrát pohostinněji než Voortyaštan.

„To mi vyhovuje.“

„Výborně! Tak pojdte za mnou. Vlak do centrály JDS už na nás čeká.“

„Do centrály jezdí speciální vlak?“

„On vlastně jezdí spíš na staveniště v zálivu. Do říčního ústí nemůžeme vozit materiál na lodi — jsme tu právě proto, abychom tuhle situaci *napravili*. Takže ho z lodi vyložíme na dostupnějším místě — vedle města — a vlakem ho dovezeme na místo určení.“

„A to všechno jenom proto, abyste Kontinentálům postavili přístav,“ řekne Mulagheshová. „Zdá se mi, že by bylo snadnější vybudovat nový přístav někde jinde.“

„Ale tohle není jenom *přístav*, generálko. Je to brána na Kontinent!“ Ukáže na dvojici horských vrcholů nad Soldou. „Tam za tou bránou — nebo tím, co z ní zbylo — je vodní cesta, ze které je přístup na skoro celý Kontinent! A nikdo ji nemohl používat celá *desetiletí*! Ale brzy, už za pár měsíců, budeme schopni —“

otevře dveře do jediného vagonu pro cestující, „— no, zase tu bránu otevřít.“

Mulagheshová pohlédne na ty dva vrcholy. „Mluvíte o nich jako o bráně. Proč?“

Signa se usměje. „To je velmi zajímavá otázka. Nastupte si a já vám to povím.“

Vlak nabírá rychlost, za okny uhání poničené panorama Voortyaštanu a vzápětí ho vystřídají vysoké bílé útesy. Signa si zapálí další cigaretu — už asi pátou, odhaduje Mulagheshová. Na Dreylance je cosi zřetelně obchodnického. Ve vlasech stažených dozadu má pěšinku — Mulagheshová ví, že tenhle účes je teď v Ghaladeshi celkem v módě — a na sobě má dokonale padnoucí černý kabát bez límce, zato však s klopou, pod kterou se schovávají všechny knoflíky, a k tomu úzké tmavé kalhoty a lesklé černé boty. Mulagheshová má dojem, že Signa by se skvěle hodila na důležitou poradu představenstva nějaké společnosti, chrčila by čísla a s klidem zaháněla obavy akcionářů. *Což je nejspíš přesně to, co má v popisu práce*, připomene si Mulagheshová.

Její ruce se k ní však nehodí. Mulagheshová čeká, že bude mít jemné, hladké prsty s dokonale upravenými nehty; ale když si Signa stáhne rukavice, objeví se tvrdé, mozolnaté, rozpraskané dlaně vypovídající o mnoha letech tvrdé práce. Navíc jsou ušpiněné od černého inkoustu, jako by den co den listovala lacinými novinami.

Do vagonu vnikne průvan a Mulagheshová se zachvěje.

„Pozdní zima,“ řekne Signa. „Tady je dost krutá, stejně jako jinde na Kontinentu. Ale Voortyaštan leží na Velkém západním proudu, takže voda tady nikdy nezamrzá. Jinak bychom tu ani nebyli.“

„To by byla škoda.“

„Možná. Taky to obnáší spoustu dešťových srážek. Věděla jste například, že Voortyaštan je světová jednička co do počtu záplav?“

„Další okouzlující věc, kterou se může chlubit. Jako by nestačila historie.“

„To je pravda. Co víte o Voortyi, generálko?“

„Vím, že je mrtvá.“

„Kromě toho.“

„Vím, že jsem ráda, že je mrtvá.“

Signa obrátí oči v sloup. Z nosních dírek se jí valí kouř.

„Tak dobře,“ ucedí Mulagheshová. „Vím, že to byla kontinentální bohyně války a smrti. Vím, že z ní šla hrůza. A vím, že její vojáci kdysi v podstatě ovládali celý známý svět. Plavili se z tohohle zálivu po tisících.“

„Po *statisících*,“ opraví ji Signa. „Pokud ne v ještě větších počtech. A máte pravdu, byla to bohyně války a smrti, ale taky moře — často se na to zapomíná. Nejspíš proto, že její vojenská tažení byla mnohem... pamětihodnější.“

„Jestli tím myslíte to, že její vojáci zabíjeli a mrzačili a mučili Saypuřany po milionech, tak ano. To je opravdu pamětihodné. Možná až moc.“

„Pravda. Ale často se zapomíná na to, že většinu své říše vybudovala na moři — právě proto, že byla i jeho bohyní. Pokud tomu správně rozumíme, původní Voortyaštan byl jedno velké plovoucí město postavené na mnoha pilířích a plošinách, nebo možná přímo na samotném moři. Z jeho současné polohy jsme v každém případě vyčetli, že metody jeho výstavby byly rozhodně *zázračné*.“

„Protože je na dně zálivu.“ Tahle část vyprávění je Mulagheshové povědomá: na Kontinentu by se těžko hledalo město, které nebylo zpusťošeno, když Kaj zabil Božstva. Všechny zázraky, které udržovaly kontinentální způsob života, v tu chvíli zmizely — té události se začalo říkat „Mžik“. Pokud se původní město

Voortyaštan udržovalo na mořské hladině zázračnými prostředky, rozhodně by to vysvětlovalo, proč v něm teď bydlely ryby Severních moří.

„Správně.“ Signa po ní blýskne vychytralým úsměvem. *Jak je krucinál možné, že má tak bílé zuby*, pomyslí si podrážděně Mulagheshová, *když hulí jak komín?* „To, co teď vidíte z města, nebylo původní město. Jenom vstupní část starého Voortyaštanu. Ty dva vrcholy na východ od města nejsou hory, generálko — je to rám dveří.“

Mulagheshová skousne doutníček. „Takže moderní Voortyaštan vyrostl na zříceninách *brány* starého města?“

„Správně. A původní město ucpalo Soldu, každoročně způsobuje rozsáhlé povodně a zabraňuje tomu, aby se jedna z největších řek na světě stala tepnou neuvěřitelně výnosného obchodu.“

Mulagheshová se zachechtá. „Takže jste tady proto, abyste dala celému Kontinentu klystýr, jo?“

Signin úsměv neztratí nic ze svého jasu. „I tak se to dá říct.“

„A vy si vážně myslíte, že tuhle verzi harmonogramu stíháte?“

„No, vlastně... podle mých současných propočtů stihneme dokončit bagrování skoro tři měsíce před naším stávajícím termínem.“

Mulagheshová na ni zírá s otevřenými ústy. „Vy... vy si myslíte, že to stihnete *dřív?*“

„Ano,“ řekne klidně Signa.

„Stihnete to v termínu, který se posouvá už celé *roky?*“

„Ano.“

„A nejste náhodou naprosto a totálně *šílená?*“

„Pokud vím, tak ne.“

„A jak byste to asi tak chtěla zvládnout?“

„Vaši skepsi vám nezazlívám,“ řekne Signa. „JDS se celé roky potýkala s problémem, jak záliv vybagrovat, jak napravit škody

způsobené dávnými katastrofami. Ale naši inženýři nakonec vymysleli řešení: techniku modulárních součástí.“

„Cože?“

Signa se usměje a Mulagheshová si uvědomí, že přesně s takovou reakcí při té své malé prezentaci počítala. „S bagrováním nemůžeme začít na mořské straně zálivu — mezi námi a městem je celé, no, podmořské město. A tak jsme se rozhodli začít uvnitř zálivu a pokračovat směrem ven. Dva hlavní kusy vybavení — jeřáb a nákladní loď — jsme rozložili na základní součásti. Jednoduché, levné, praktické součásti, které se dají s minimálním úsilím smontovat a zase rozmontovat. Pak jsme pár kilometrů od Voortyaštanu vybudovali malé nákladní nádraží — ukáže z okna směrem k blížícímu se majáku, „— a postavili koleje, po kterých můžeme vozit součásti blíž k zálivu. Jakmile se nám je podařilo dopravit do ústí Soldy a jakmile jsme postavili první dva jeřáby, měli jsme vyhráno.“

Signa nenuceně potáhne z cigarety. Mulagheshová si ji chvíli prohlíží, vyčkává a pak se nakonec zeptá: „Jak to, že jste měli vyhráno s pouhými dvěma jeřáby?“

„No, když dostanete dva jeřáby na správná místa, tak zvládnete všechno. Nejdřív jsme s nimi postavili lodě a mola. Pak jsme o něco dál na moři postavili další čtyři jeřáby, jeden na každé straně od prvního nebo druhého jeřábu. Potom tyhle čtyři jeřáby vybagrovaly trosky, naložily je na lodě a ještě dál na moři postavily dalších osm jeřábů, jeden na každé straně od každého z nich. Pak těch osm nových jeřábů vybagrovalo trosky, naložilo je na nové lodě a postavilo šestnáct nových jeřábů... a pak třicet dva, šedesát čtyři a tak dál, a tak dál. Je to hrubé zjednodušení, ale pro představu to stačí.“

Mulagheshová pohlédne na les jeřábů za oknem. „Takže postavit tohle všechno trvalo...“

„Dostat projekt do dnešního stavu trvalo necelých dvacet měsíců.“

„To myslíte vážně?“

„Ano,“ potvrdí Signa a maličko ješitně při tom našpulí ústa. „Máme zprávy, že Solda už se přestala rozvodňovat proti proudu — na vašem starém působišti v Bulíkově to jistě rádi uslyší. A jednou, už brzy, budou části Kontinentu, které byly kdysi zcela izolované a odříznuté, znovu propojeny. Už velice brzy začne skutečné omlazování Kontinentu.“

„Čí to byl skvělý nápad?“

„No, zásluha patří hned několika týmům. Každá součást a každý krok procesu vyžadovaly nesmírně pečlivý dohled a plánování, a —“

„Váš, že ano?“

Signa se odmlčí jen na tak dlouho, aby bylo skromnosti učněno zadost. „Měla jsem nápad v... poněkud velkém, abstraktním měřítku. Ano, skutečně jsem navrhla modulární proces a dohlížela na jeho podrobné rozpracování a materiální zajištění. Části konstrukce ramen jsem navrhovala osobně. Svou úlohu však sehrála spousta dalších týmů JDS.“

„Hádám, že technologickou ředitelkou nejste pro nic za nic.“

„Co na to říct? Jsem první s tím titulem v historii naší společnosti. Nikdy přede mnou jsme technologického ředitele neměli.“

„Takže... jak přesně se mohlo stát, že se do toho všeho vložila členka dreylské královské rodiny?“

Signa zmateně zamrká. „Dreylské královské rodiny?“

„Pokud mě neklame paměť, váš tatínek je dědic dreylského trůnu.“

Signa pomalu vydechne nosními dírkami a oklepe popel z cigarety do popelníku na područce sedadla. „Spojené dreylské státy jsou nyní svobodným demokratickým zřízením. Už neposluhujeme monarchům ani pirátským králům jako v dobách republik.“

„Ani když ta monarchie byla původně vaše?“

Oči se jí zalesknou. „Není *moje*, generálko. *Nikdy* nebyla *moje*. A s přístavem to nijak nesouvisí.“

„Takže mi říkáte, že váš otec nemá s vaším zdejším postavením nic společného?“

Signa sevře konec cigarety mezi palcem a ukazovákem. Její kůže při kontaktu s oharkem zasyčí, na tváři však není znát bolest. *Ty mozoly sahají hluboko*, pomyslí si Mulagheshová. „Pokud je mi známo, generálko,“ pronese Signa pomalu, „můj otec nemá s ničím důležitým, co se poslední dobou děje, společného prakticky nic. A jestli chcete znát jeho názor, měla byste najít někoho, kdo toho o něm ví víc než já. Nebo aspoň někoho, koho to *zajímá*.“

Vlak zastaví a Signa vzhledne. Nad nimi se tyčí bílá věž majáku. Signě se okamžitě vrátí dokonalé sebeovládání a na krásné tváři jí zase vykvete ten její lišácký úsměv. „Á, už jsme tady! Dovoďte, abych vás doprovodila na večeři. Víím, že už je pozdě, ale určitě padáte hlady.“ Bez dalšího slova vykročí osobním vagonem a Mulagheshová za ní zápolí se svými zavazadly.

Mulagheshová a Signa večeří v soukromé jídelně, která se nachází hned pod řídicími místnostmi majáku. Je zřejmé, že je vyhrazena nejvýše postaveným pracovníkům společnosti: Signa musela použít několik klíčů, aby se do téhle části budovy dostala. Jejich obsluha — dreylský kluk s chmýřím řídkých vousů — přichází a odchází tajnými dveřmi vedle knihovny v rohu. Všechno v místnosti je navrženo tak, aby tu lidé měli soukromí. Po skončení formálních schůzí zde mohou vést rozhovory a debaty a dělat skutečnou práci. Jídlna zároveň působí jako mimořádně luxusní velrybářská taverna: všechno je z tmavého ozdobně vyřezávaného dřeva a většinu stěn pokrývají kosti

znepokojujících mořských tvorů. V některých pořád ještě vězí háčky harpun.

„Jeden ze způsobů, jak si udržet schopné pracovníky,“ vysvětlovala jí Signa při vstupu do místnosti, „je dopřát jim veškeré tělesné pohodlí. Tihle lidé se vypravili na konec světa, aby riskovali své životy. I kdyby to byli jenom dělníci a námořníci, platíme jim nejlepší kuchaře, nejlepší zábavu a nejlepší ubytování, které se dá za peníze koupit.“

Ale Mulagheshová už si stačila všimnout, že ubytovací prostory vypadají bytelně a trvale. Takovou budovu by nestavěli, pokud by neměli v plánu se tady nějakou dobu zdržet. Pokud opravdu čekají, že přístav připraví během několika měsíců, co budou dělat pak?

Ze svého místa vidí pevnost Thinadeshi: tmavou podsaditou masivní základnu na útesech severně od majáku. Její ohromné kanony míří na město, připraveny začít na něj kdykoli dštít smrt. Pomyslí si, jak se asi cítí Voortyaštanci, když na ně ty kanony míří ve dne v noci.

„Jste obeznámena se situací?“ zeptá se tiše Mulagheshová.

Signa uchopí ubrousek a zlehka si otře koutek úst. „Myslíte Sumitru Choudhryovou? Ano.“

„Takže,“ řekne Mulagheshová. „Co mi o ní povíte?“

„Přijela před půl rokem. Poslali ji vyšetřit nějaký objev, ke kterému došlo hned za pevností.“

„Víte, co to bylo za objev?“

„Ne. Když jsem se nabídla, že budu váš kontakt, dali mi jasně najevo, že mi řeknou jenom to, co potřebuju vědět, a *tohle* jsem vědět nepotřebovala.“ Odfrkne si. „Ale k věci. Choudhryová se nejdřív držela nahoře v pevnosti, ale pak začala chodit dolů a pokládat mým zaměstnancům otázky. Rozhodla jsem se, že jménem společnosti s ní budu jednat já. Zdálo se, že je dost... vyšinutá.“

„Vyšinutá?“

„Ano. Říkala jsem si, jestli není tak trochu šílená. Připadalo mi, že má o kolečko víc. Jednou si poranila hlavu,“ dodá Signa a ukáže si na levé obočí. „Tady měla bílý obvaz, tak jsem si říkala, jestli to nemůže být tím, ale nebyla jsem si jistá.“

„Jak k tomu úrazu přišla?“

„Obávám se, že nám to neřekla, generálko. Hodně se vyptávala na geomorfologii — na to, jak je utvořený zdejší terén. Asi si myslela, že o tom něco víme, protože děláme všechny ty práce v zálivu. Ale my napravujeme jen škody, ke kterým došlo před několika desítkami, nikoli miliony let.“ Ukáže z okna kamsi na západ od pevnosti. „Lidé ji často vídali, jak chodí v noci s lucernou po útesech a dívá se na moře. Prý vypadala jako nějaká malba — panna vyhlížející návrat svého milého nebo tak něco. Jak říkám, mysleli jsme si, že je šílená.“

„A co bylo pak?“

„No, pak jsme jednoho dne dostali zprávu, že prostě... zmizela. Slyšela jsem, že dokonce i těm v pevnosti nějakou dobu trvalo, než jim došlo, že je pryč — kvůli těm jejím divným potulkám. Hledali široko daleko, ale nic nenašli. A tohle je, upřímně, všechno, co vím.“

„Mohl by někdo z vašich zaměstnanců vědět víc?“

„Možná. Proč? Chcete je vyzpovídat všechny do jednoho? Kolik máte času, generálko?“

„Spíš mě napadlo, že byste mohla rozeslat žádost. Výzvu, aby se přihlásili všichni zaměstnanci JDS, kteří s Choudhryovou přišli do nějakého kontaktu.“

„No... máme systém, který by se k tomu dal použít, ale většinou je vyhrazený pro případy nouze a —“

„Pokud tu žádost rozhlásíte, budu vám velice vděčná, paní ředitelko.“ Mulagheshová soustředěně ignoruje Signino podráždění. „Ale co mi teď připadá ze všeho nejzvláštnější — proč vy?“

„Proč já co?“

„Proč mi ze všech lidí pomáháte právě vy? Vaše práce s pevností nijak nesouvisí. A divím se, že JDS může postrádat svou technologickou ředitelku, aby vypomáhala při tajné vojenské operaci.“

„No, JDS mě vlastně nemůže postrádat. Ale právě jsme umístili jeřáb na jedno z obtížnějších míst, takže nám to trochu usnadnilo práci. Mám teď o něco míň starostí.“

„Ale proč vy?“

„Znám tuhle zemi, její kulturu,“ řekne Signa. „Vždyť mě vychovali kousek za tímhle městem.“

„Vážně?“

„Ano,“ kývne Signa. Žmoulá ubrousek mezi ukazovákem a palcem. „Jistě, jsem Dreylanka. Jenže po převratu jsme nemohli zůstat na dreylských březích. Spousta lidí chtěla mě a moji rodinu zahubit, a tak jsme se museli někde ukrýt. Voortyaštan byl nejbližší. Navíc se jednalo o poslední místo, kde by nás někdo hledal.“

„Co jste dělala, když jste se sem dostala?“

„Hlavně jsem se snažila přežít. A něco navíc.“ Usměje se, ale je v tom trocha hořkosti. „Takže po třiceti letech znám zdejší kulturu. Znám zdejší lidi. Znám zdejší geografii i historii. A mám přístup ke zdrojům, jaké by vám v pevnosti nedali. Aspoň ne bez ptaní.“

„Ale ve skutečnosti mi nechcete pomoci,“ řekne Mulagheshová.

„Copak někdy někdo opravdu *chce* pomáhat s tajným vyšetřováním?“

„Saypur řekne: ‚Skoč.‘ A vy řeknete: ‚Jak vysoko?‘ Je to tak?“

„Hm... v podstatě ano,“ řekne Signa kysele. „Dalo by se říct, že váš národ drží ten můj za citlivé partie. Ale taky je tu otázka vaší pověsti.“

„Mojí pověsti? A ta je jaká?“

„Generálko Mulagheshová,“ pronese Signa, „ať se vám to líbí nebo nelíbí, jste něco jako celebrita. Jste spojena nejen s pre-

miérkou Saypuru, ale i se smrtí dvou Božstev. A také s nepředstavitelnou zkázou a pustošením, které postihlo Bulikov. Město se z toho dopuštění ještě nevzpamatovalo — pokud to vůbec někdy dokáže.“

„Tomu jsem nemohla zabránit!“

„Možná. Ale vaše pověst je zkrátka a dobře taková, že pouhá vaše přítomnost v tomhle městě mi dělá starosti. A dělá je i spouště našich *investorů*. Voortyaštan měl vždycky blízko k násilí. Vaše krycí historka sice působí neškodně, ale panují obavy, že byste mohla být jakýmsi katalyzátorem.“

„A co? Oni si myslí, že sem napochoduju a vyhodím město do vzduchu?“

„Zapomínáte, že tihle lidé na něj míří kanony ve dne v noci,“ řekne Signa. „V Bulikově jste se možná zapsala do povědomí jako opatrná úřednice, ale pořád koluje spousta povídaček o tom, co jste dělala *předtím*, než se z vás stala guvernérka.“ Signa se usměje tak široce, až Mulagheshová zahlédne její stoličky. „Tohle všechno je samozřejmě nepotvrzené — ale vy a generál Biswal nějak zvláště souvisíte s dobytím Bulikova během Léta černých řek, vidíte?“

Mulagheshová nic neříká.

„Kontinentálové se vás bojí, generálko,“ řekne Signa. „A ještě víc se bojí Biswala. A bojí se těch kanonů. A teď se tohle všechno sešlo na jednom místě. Myslím si, že jejich obavy jsou oprávněné — vy ne? Je tedy moudré, aby na vás někdo dohlédl. A klidně to můžu být já.“

Lalithu Biswalovi nezávidím. Učinil dost možná nejobtížnější rozhodnutí své kariéry, ne-li celého Léta, a nepochybně věděl, že on a jeho vojáci budou potrestáni, ať už se rozhodne jakkoli — pokud by ovšem přežili, což jistě nepovažoval za pravděpodobné.

Možná že historie ho jednou posoudí lépe než vy nebo já. Žlutý pochod nejspíš znamenal rozhodující obrat v Létě černých řek, ale kvůli tomu, jaký byl, nesmíme připustit, že k němu vůbec kdy došlo.

— DOPIS NÁČELNÍKA OZBROJENÝCH SIL GENERÁLA ADHIHO
NOORA PREMIÉRCE ASHAŘE KOMAYDOVÉ, 1722

ČERNÁ MÍSTNOST

Mulagheshová sedí u okna ve svém prostorném pokoji a dívá se ven. Výhled má nádherný — Voortyaštan se pod ní rozpíná jako stěna posetá světluškami —, ona si ho však nedokáže vychutnat. Může za to rozhovor se Signou.

Do čeho jsem se to do pekel zapletla?

Vrátí se k zavazadlům, chvíli se v nich přehrabuje a pak z nich vytáhne předmět zabalený ve staré šále.

Mulagheshová obvykle nepřijímá novoty s žádným velkým nadšením, ale pokud jsou účinné, dokáže je vzít na milost — a proto si na rozdíl od mnoha velitelů v jejím věku našla čas na to, aby se naučila střílet z palných zbraní. Ve zvláštní oblibě má tenhle mimořádně ničivý kousek: krátký, tlustý, malý vynález zvaný „karusel“ podle cyklické konstrukce s pěti malými hlavněmi obsahujícími vždy po jedné střele a otáčejícími se s každým stisknutím spouště. Člověku s jednou rukou se karusel nabíjí

mnohem snadněji než většina jiných zbraní; stačí jen vytáhnout bubínek s prázdnými komorami a vložit plný. Proti živému cíli ho ještě nepoužila — popravdě řečeno doufá, že nebude muset —, ale pro jistotu ho položí na noční stolek.

Lehne si na postel. Už se rozhodla, že zítra zajde tam, kde byla Choudhryová naposledy spatřena: do pevnosti Thina-deshi.

Zavře oči a snaží se zaposlouchat do mořských vln šumících venku.

Nezapomínej, kde jsi. Nezapomínej, kde jsi.

Mulagheshová se probudí v 5:00, vezme si desky na poznámky, zabere si jeden z několika málo telefonů v centrále JDS a zavolá do pevnosti Thina-deshi. Ozve se překvapený, jakoby plechový hlas seržanta ve službě: čekali ji, ale ne tak brzy. Má však štěstí, protože generál Biswal je přítomen v pevnosti, právě se totiž vrátil z prohlídky ostatních základen v regionu a opravdu si na ni může ve svém harmonogramu udělat čas. „Za předpokladu, že vás automobil přiveze včas, generálko,“ dodá seržant.

„Proč by neměl?“

„No, z pevnosti vede dolů do města jen jedna vozovka a ta má trochu... proměnlivou kvalitu. Je to jediná silnice sjízdná pro automobily, a to ještě jen tak tak.“

„Takže mi radíte, abych si s sebou nebrala hrnek s horkým čajem?“

„Asi tak.“

„Skvělé.“

Když automobil přijede, Mulagheshová nemůže uvěřit, že pod vším tím bahnem, mechem a sprškami kamínků, které se k němu lepí jako vilejší k lodi, je provozuschopné vozidlo.

Je ráda, že si místo slavnostní uniformy vzala tu pracovní. „Sakramejdlo,“ utrousí, když z vozu vyskočí řidič. „Doufám, že tý kraksně neupadnou kola.“

Pohlédne na řidiče a pak se na něj podívá znovu. Je mladý a nevysoký, ale v dobré formě a s úhledně zastřiženými vousy. Kdyby neměl tak malou bradu, byl by docela pohledný. Na jeho tváři — konkrétně v tom, jak se na ni zubí — je něco velice povědomého.

Rázně jí zasalutuje. „Dobré ráno, generálko. Připravena na jízdu nahoru?“

„Já vás znám,“ řekne Mulagheshová, přijde blíž a pak se jí najednou rozsvítí. „Sakra. Rotmistr Pandey, že jo? Z Bulikova. Jste to vy?“

Celý se rozzáří pýchou a nadšením. „Jsem to já, madam. Rád vás zase vidím.“

Pamatuje si ho o něco líp než některé z ostatních vojáků, které měla v Bulikově pod svým velením: v kasárnách byl kapitánem veslařského týmu, který k nelibosti Bulikovův trénoval v létě na Soldě. Taky si vzpomíná, že to byl až nehorázně talentovaný šermíř. Mečem vládl s takovou lehkostí a ladností, jakou musela obdivovat i Mulagheshová, a to přitom sama rozhodně nebyla pomalá šermířka.

„Ty jsi nám ale vyrostl,“ poznamená. „Co děláš tady v té díře?“

„Většinou jenom řídím, madam,“ odpoví Pandey. „Ukázalo se, že tady nahoře není moc vojáků, kteří by se vyznali v automobilech, a tak ta vznešená povinnost připadla mně.“

Mulagheshová si Pandeyho bezděčně prohlédne. Na nohou a pažích hledá stopy zranění, na tvářích známky podvýživy, na zubech stopy kurdějí. *Už není tvůj*, pomyslí si. *Teď patří Biswalovi — anebo možná jen sám sobě.* „No, doufám, že jsi své schopnosti piloval. Potřebuju se rychle dostat nahoru na útes, ale pokud možno celá.“

Pandey jí otevře dveře. „Silnice je struna *vashy*, generálko,“ udělá narážku na saypurský hudební nástroj, „a automobil je můj smyčec. Zahraju vám velkolepý koncert.“

„Jestli ti jde řízení aspoň z poloviny jako mluvení, Pandey,“ řekne Mulagheshová a sedne si dovnitř, „tak se mi určitě nic nestane.“

O deset minut později už Mulagheshová sleduje, jak za okénkem poskakuje Voortyaštan. Automobil se naklání a kymácí jako loď v bouři. Vidí stany a jurty a škarpy a uličky, provizorní přístřešky, které jen tak tak vydrží nápor vichru. Z jejich nepřehledné změti vyčnívají zvláštní vysoké útvary, vratké kamenné mohyly stojící v řadách podél Soldy. Něco na těch hromadách kamení ji znepokojuje, ale nedaří se jí určit co.

„Je to jako zatracenej uprchlickej tábor,“ zamumlá Mulagheshová.

„Nebyla byste daleko od pravdy, generálko,“ řekne Pandey a ukáže na jednu z mohyl. „Nebýt tohohle.“

„Jak to myslíš?“ Když projíždějí pod mohylou, prohlédne si ji důkladněji. Je mnohem vyšší, než čekala, osm nebo deset metrů, ale na jejím baňatém vršku i tak zahlédne nezřetelné rysy lidské tváře: mělké důlky očí, mírnou vybouleninu něčeho, co mohl být kdysi nos. Podívá se na další mohyly v dálce, zapátrá na jejich vrcholcích po skvrnkách stínů a uvidí to samé.

„Sochy,“ vypraví ze sebe Mulagheshová. „Jsou to *sochy*, že jo?“

„Bývaly to sochy,“ potvrdí Pandey. „Povídá se, že střežily Soldu, vítaly ty, kteří se po ní plavili do starého města a proplouvali branami.“ Kývne směrem ke dvojici vrcholů u řeky. „Změna podnebí se na nich ošklivě podepsala.“

Mulagheshová si představuje, jak mohly kdysi vypadat: vysoké lidské postavy lemuující břehy řeky, možná vznešené a nádherné, nyní potlučené a zkřivené téměř k nepoznání, odsouzené k tomu, aby navždy hleděly na ztracené město. „Jaké to asi je, žít ve stínu těch věcí?“

Vyjedou nahoru na útes. Pevnost Thinadeshi leží na obzoru jako bouřkový mrak, je obrovská, tmavá a vlhce se leskne, celá se ježí kanony, až připomíná nestvůrného dikobraza. „Předpokládám, že Štanci už si zvykli, že jim nad hlavami visí hrozby, generálko,“ poznamená Pandey.

„Štanci?“

„Ach. Ech. Tak tady říkáme místním, madam.“

Mulagheshová se zamračí. Po tom slovu jí zůstala nepěkná pachův v ústech. Anebo za to může spíš pohled na pevnost, která se tyčí před nimi?

Když dojedou k prvnímu oplocenému perimetru, Mulagheshová se podívá na severozápad od pevnosti a zahlédne zvláštní budovu nacházející se sotva tři kilometry od jejích hradeb. Stavba je na pohled nevýrazná a neškodná, vlastně je to jen malá šedivá kostka z betonu, ale má dvakrát víc plotů a strážních věží než ostatní místa na perimetru pevnosti.

„Co to do pekla je?“ vyrazí ze sebe. „Natahali kolem toho celý nákladák ostnatého drátu.“

„Myslím, že chtějí základnu rozšířit, generálko,“ odpoví Pandey. „Aspoň tak mi to řekli. Ale vypadá to, že s tím zatím moc nepokročili.“

Mulagheshová vlídně přikývne. Plně si uvědomuje, že je to jenom krycí historka — ale netuší, jestli to ví i Pandey. Budova připomínající malý hranatý knoflík určitě stojí na místě, kde se doluje ta tajemná ruda, kterou tu objevili.

„Co tě sem přivedlo, Pandey?“ zeptá se. „Po bulikovských událostech jsi mohl jít kamkoli.“

„No, když tady generál Biswal převzal velení, nemohl jsem odolat. Byl to váš starý velitel, že? Sloužit pod vámi pro mě byla cenná zkušenost, madam. Asi jsem v tom chtěl pokračovat.“

„A proč?“

„No...“ Pandey s námahou hledá slova. „Zdá se mi, že ve službě je už jen hrstka skutečných starých hrdinů. Až odejdou

do výslužby, velká část historie upadne v zapomnění spolu s nimi.“

Mulagheshová se podívá z okénka na strohé kopce, jen tu a tam porostlé jedlemi a nahrbené pod šedivou oblohou, a snaží se nemyslet na dobu, kdy podobnou krajinu viděla poprvé. „To bude vážně škoda.“

Pevnost Thinadeshi — pojmenovaná podle slavné vynálezkyne Vallaichy Thinadeshiové — patří k nejstarším vojenským objektům na Kontinentu. Částečně je pobřežní pevností, částečně vojenskou základnou. Pyšní se ohromnou dělostřeleckou baterií, strmými hradbami s cimbuřím, propletení ostnatého drátu a rozsáhlými kasárnami. Na pevnosti je něco ponuře vznešeného a zároveň hrubého a improvizovaného, něco pro každou situaci, protože tady ve Voortyaštanu skutečně nastávají všemožné situace, které je potřeba řešit. *Majestátní a impozantní směska*, pomyslí si Mulagheshová, když automobil profuní bránou a nad ní se tyčí tmavé zdi.

Představuje si, co si o ní asi myslela Sumitra Choudhryová. Vzpomíná na Sumitřinu složku, kterou si přečetla s Pitrym na palubě *Kaypee*. Ta holka si odkroutila rok a půl v saypurské armádě, běžnou vojenskou službu, kterou mladí lidé absolvovali, pokud chtěli mít o něco lepší vyhlídky na zaměstnání na ministerstvu. Během doby strávené v uniformě dostala Stříbrnou hvězdu a Zlatý pruh za „vynikající službu“ při „šarvátce“, když na hlídkové stanoviště zaútočila nějaká Kontinentálka.

Mulagheshová byla dost zkušená na to, aby se v těch neutrálních frázích vyznala. *Zastřelila někoho*, řekla nahlas, *když to bylo opravdu potřeba*. Zalétla očima ke zmínce o Stříbrné hvězdě. *A utrpěla při tom zranění*.

Ano, potvrdil Pitry. Když ta Kontinentálka zaútočila na hlíd-
kové stanoviště, střelila Choudhryovou šipkou do levého ramene,
těsně pod klíční kost. Málem ji zabila. Ale Choudhryové se poda-
řilo vystřelit i po tom, co byla zraněna.

Dokázala útočníci zabít po tom, co utrpěla těžké zranění?
Tak to musela být buď tvrďačka, nebo klikařka.

Podle toho, co jsem o ní slyšel, generálko, poznamenal mírně,
bych řekl, že spíš to první.

Zaparkují a Pandey ji vede na velitelství. Uvnitř je to vlhké
a zatuchlé jako v hrobce, s prostornými síněmi a maličkými
schodišti připomínajícími tunely. Tahle část pevnosti byla po-
stavena pouhých pár let po tom, co Kaj dobyl Kontinent, uvě-
domí si Mulagheshová. Ta zastaralost ji téměř šokuje. Sama se
podílela na plánování a stavbě hned několika základen a tady
na ni ze všech stran vyskakují takové chyby, až má téměř nut-
kání se přikrčit: tohle schodiště je příliš úzké na evakuaci, tamta
okna jsou příliš velká a nechráněná...

„Kam jdeme?“ zeptá se Mulagheshová, když stoupají po toči-
tém schodišti. „Myslela jsem, že Biswal je tady.“

„Taky že ano, madam,“ přikývne Pandey. „Je v hnízdě, přímo
nad námi.“

„V čem?“

„V hnízdě. Totiž ve vraním hnízdě, promiňte. Generál Biswal
přemýšlí v obrazech, jak sám říká. Takže má rád rozhled.“

Mulagheshová ho chce požádat, jestli by jí to krucinál ne-
mohl vysvětlit, když vtom je shora zaplaví našedlé světlo a oba
se vynoří v zakulacené místnosti se skleněnými stěnami, jaké
bývají k vidění na špičkách majáků. Pohlédne stranou, pak si
uvědomí, jak jsou vysoko, a na chvíli se jí zamotá hlava. Cimbuří
se plazí dobrých sto metrů pod jejíma nohama.

„Generál Biswal,“ řekne Pandey. „Generálka Mulagheshová.“

Mulagheshová se rozhlédne. Dojde jí, že tahle místnost —
očividně nejvyšší bod pevnosti Thinadeshi — byla přebudována

na jakousi provizorní kancelář. U východní stěny stojí malý pracovní stůl. K oknům za stolem jsou připevněny početné mapy oblasti a mnoho z nich je jí povědomých. Stěna plná barev a obrazů omámí její oči, takže jí chvíli trvá, než si všimne, že za stolem někdo sedí — někdo s jasně oranžovým šátkem na hlavě.

Muž zamručí a pomalu se otočí na židli k nim.

Kolem Mulagheshové jako by se zatočil celý svět.

Není takový, jakého si ho pamatuje. Pořád je znát, že to kdysi býval ramenatý, mohutně stavěný muž, nyní je však širší v pase než v ramenou, jeho pečlivě zastřižené vousy jsou bílé jako kost a na nose mu balancují malé křehké brejličky.

Ale jeho oči jsou pořád stejné, pořád tak světlé a šedé a trochu zapadlé, jako by se na svět dívaly z hlubin jeho nitra.

Generál Lalith Biswal se usměje — možná trochu nuceně — a postaví se. „U moří,“ prohlásí. „U všech *moří*, Turyin! Turyin, jsi to vážně ty? Kolik už je to let? *Vážně* jsi někde v těle té stařeny?“

„Mohla bych se tě zeptat na to samé,“ opáčí Mulagheshová. „Už si vzpomínám, proč se zásadně nestýkám se svými bývalými kolegy. Připomínají mi, jak sakramentsky jsem zestárla.“

Biswal jí potřese rukou. Jeho stisk je pořád stejný, prsty člověka, kterému je souzeno budovat nebo ničit. Potom ji k jejímu překvapení jemně vtáhne do své náruče. Nikdy dřív u něj takový projev náklonnosti neviděla.

„Mně je to jedno,“ řekne Biswal. „Kéž bych tě vídal častěji.“ Drží ji za paže a hledí jí do tváře jako otec, který si prohlíží dítě po návratu z internátu. „Pomáhá mi to bojovat s pocitem, že jsem jen nešikovný stařec, který začíná pochybovat, jestli se to všechno doopravdy stalo.“

Mulagheshová se pokouší jeho náklonnost opětovat, ale není to snadné: levá paže ji bolí, pravá ruka se zatíná v pěst a ona tomu nedokáže zabránit. Biswal je cítit pořád stejně: mužským, nikoli však nepřijemným pižmem, přebitým vůní jalovců a borovic. I nejslabší stopa té vůně s sebou přináší tisíc vzpomínek:

pach kouře a popela, deště, zvířecích výkalů, zkaženého jídla a shnilého masa. S vůněmi přicházejí i zvuky, vzdálený křik a šepot plamenů.

Nezapomínej, kde jsi, opakuje si Mulagheshová. *Nezapomínej, kde jsi*.

Biswal ji pustí. „Odchod, rotmistře Pandey. Nesluší se, aby mladí přihlíželi nářkům starých.“ Obdaří Mulagheshovou zářivým úsměvem. „Co takhle trochu čaje? Koneckonců, tady nahore jsme od problémů týhle škaredý díry tak daleko, jak to jenom jde.“

„Jak řekl někdo moudrý,“ poznamená Biswal při nalévání čaje, „když pastýř uléhá se svými kozami, brzy je začne poslouchat. A kdo je pak pastýř a kdo koza?“

S okenními tabulkami lomcuje víchr. Mulagheshová si namlouvá, že to kymácení, které cítí, si jen představuje. Rozhodně odmítá věřit tomu, že věž, ve které se nacházejí, se opravdu hýbe. „Ty považuješ Voortyaštance za kozy?“ zeptá se Mulagheshová a sleduje, jak pára lenivě hladí obroučku jejího šálku.

„Ne,“ řekne Biswal a rovněž si nalije. „Myslím, že to by k nim bylo až příliš velkorysé.“ Jeho hlas se nezměnil: pořád je hluboký a trochu chraptavý, jako tiché skřípání prken v lodní palubě. Mluví také pořád stejně: jako by se zdráhal něco říct, ale přitom byl odhodlaný vyjádřit to co nejpečlivěji. Diskutovat s ním bylo vždycky jako mluvit s buldozerem, pomalým a nezastavitelným.

„Takže jaká je situace?“

„Zdánlivě docela jednoduchá. Premiérka Komaydová chce postavit přístav, že ano? Otevřít Soldu a navždycky změnit Kontinent, nemám pravdu?“

„A dál?“

„Problém je v tom, že tohle všechno zasahuje do místní politiky, tedy pokud se tomu dá říkat tak vznešeně. Možná spíš do starých nepřátelství.“ Ukáže na mapy na skleněné stěně. Na jedné z nich jsou oblasti podél Soldy a nahoře na vysočině vyznačené barvami. „Máme tu dva druhy Voortyašanců, Turyin. Ty, kteří žijí na vysočině, a ty, kteří žijí u řeky. Ti u řeky jsou bohatí, tlustí a spokojení. Mají nejlepší pastviny a všichni, kdo chtějí přes Soldu, jim platí jako mourovatí. Ale ti na vysočině, no... mají tvrdý život, vždycky byli chudí a vždycky bojovali za lepší půdu.“

„A co má být?“

„To je rozumná odpověď. A co má být? Jak tyhle primitivní nesmysly souvisejí s přístavem? Koho ti vidláci zajímají? No, jestli chceme, aby přístav fungoval, bohužel se s nimi musíme nějak dohodnout. A když splavníme řeku, koho tím naštveme?“

Mulagheshová se zašklebí a přikývne. „Aha.“

„Ano. Říční kmeny chtějí získat novou půdu, aby tam mohly přesunout své osady a hospodářství. Ale jediná pořádná půda patří kmenům z vysočiny — vlastně je to jediná orná půda, kterou mají. A proto ti z vysočiny mají vztek. Takový vztek, že začali přepadávat vlaky s vojenskými zásobami, nakradli pušky a výbušniny a vytáhli do války. Takový vztek, že začali plenit a pálit osady za hranicemi svého teritoria. Takový vztek, že minulému veliteli tohoto zatraceného regionu prohnali hlavou kulku. Asi takový vztek.“

„Tak to je sakra velký vztek.“

„Ani nevíš jak,“ kývne Biswal. „Už jsem tady asi rok a čtvrt a brzy se mám sejít s kmenovými vůdci. Zkusím je přesvědčit, aby se navzájem přestali zabíjet. O nás nemluvě. Nedělám si velké naděje. Mimochodem, dobrá volba, že sis vzala pracovní uniformu. Když to aspoň trochu půjde, nenes nic, co by tě identifikovalo jako důstojníka. Pevnost Thinadeshi vypadá bezpečně,

ale pořád je to bojová základna. V kopcích se schovává spousta lidí, kteří by tě za náležitou etiku s radostí odměnili kulkou.“

„Takhle ses sem dostal? Minulého velitele odpráskli, a tak se obrátili na tebe?“

Biswal trochu splaskne. „Ne, ne tak docela. Učil jsem. Vojenskou historii, na akademii v Abhisheku. Jinými slovy na skládce.“

Mulagheshová přikývne. „Skládka“ je vojenský výraz pro stav mimo aktivní službu, kdy voják, agent nebo důstojník není propuštěn, ale odložen a nejspíš také zapomenut. Na skládku se lze dostat mnoha způsoby: někteří upadnou v politickou nemilost, jiní zpackají důležitou operaci nebo se dopustí osudné profesní chyby... A další prostě zestárnou. Málokdo se na skládku dostane dobrovolně — ale přesně o to se pokusila Mulagheshová. *A ani to jsem nezvládla...*

„Nikdo jiný o tu práci nestál, tak začali uvažovat o mně,“ řekne Biswal. „Mohlo mě napadnout, že bych ji neměl brát, už jenom proto, že byli ochotní mi ji dát. Je to nesnadný úkol a všechny ty duše na mých bedrech taky něco váží.“

Mulagheshová pohlédne na nástěnnou mapu se zakreslenými základnami v celé voortyaštanské oblasti. „Kolik?“

„Sedm tisíc tady v Thinadeshi. Čtyři tisíce v pevnosti Hadji, tam se na trati každou chvíli něco semele — je to hned na sever od vysočiny, chápeš. Tři tisíce pět set v pevnosti Lok. Další na hranici s Džukoštanem. Všeho všudy mám tady ve Voortyaštanu na starosti třiadvacet tisíc vojáků, Turyin. Je to hodně, ale zdaleka ne tolik, kolik potřebujeme.“

„Ne?“

„Ne. Na tak velkou oblast to prostě nestačí. Můj předchůdce se pokusil rozvrátit bašty vzbouřenců v horách, ale byla to šeredná chyba. Stálo ho to život. Rozkazy vojenské rady znějí jasně: zatím máme držet pozice. Opevňovat se. Bránit přístav. Jako kdyby to bylo potřeba. Dreyrani si v podstatě přivezli svou vlastní armádu. Mají tam dole i miniaturní kanon, krucinál.“

„Vážně?“ Mulagheshová si to vstíjí do paměti.

„A všichni ti Štanci taky někde sebrali střelné zbraně.“ Letmo pohlédne na její karusel v pouzdře za pasem. „Nesnáším je, Turyin. Nesnáším ty zatracený nový bouchačky. Najednou jsou úplně všude.“

„Nevěděla jsem, že jsi technofob,“ poznamená Mulagheshová.

„Taky že nejsem,“ zavrčí. „Ale s těmahle hračkama je zatraceně snadný někoho zabít. Se střelivem do šipkometů je mnohem větší opruz. Stačí, aby pořádně zafoukal vítr, a vůbec se nedají použít. Navíc mají menší dostřel. Ale pušky... Přes noc jsme přešli z opakovacích na plně automatické mechanismy. Umřít je najednou všude na světě mnohem snadnější.“

„Umíme je vyrábět už dlouho,“ připomene mu Mulagheshová. „Ale nikdy předtím jsme nebyli schopní vyrábět je ve velkém.“

„Tak jsme je možná měli nechat na podlaze továrny,“ řekne Biswal. „Ty jsi konvertovala, Turyin?“

„Pokud nedokážeš zastavit budoucnost, radši ji honem přetáhni na svou stranu. Zvláště jestli máš na to tahání jenom jednu ruku.“ Zvedne umělou levačku.

„Ach.“ Jeho oči posmutní. „Slyšel jsem o tom. Moc mě mrzí, čím sis prošla.“

„Oba víme, že se mi nestalo nic zvláštního. Žiju. To je víc, než co má většina lidí.“

„Ano. To je pravda. Vždycky jsi to měla v hlavě srovnané, Turyin. Překvapilo mě, že jsi s tou prací sekla. Proč jsi odešla?“

Neutrálně pokrčí rameny. „Chtěli, aby se ze mě stalo něco, co nejsem.“

„Aha. Takže politička?“

„Tak něco.“

„A teď jsi tady na inspekci,“ řekne Biswal. „Pochybuju, že vůbec někdy někdo byl na inspekční cestě ve Voortyaštanu. Proč tě sem poslali?“

„Když jsem odcházela, spouště důležitých lidí jsem nachcala do bot,“ řekne Mulagheshová. „Mohli nad tou nesrovnalostí mávnout rukou, ale neudělali to. Myslím, že mi vlastně ani nechtěli dát příležitost to napravit. Když mě sem posílali, možná doufali, že tady natáhnou bačkory.“

Biswalovi potemní oči a kůže kolem nich se svažuje. „Ano. To... to už mě taky napadlo. Možná se nás jenom snaží odklidit z cesty. My dva, pořád ještě naživu — jsme jim na obtíž, že ano?“

Mulagheshová zaváhá. Zvedá se jí žaludek. S nikým o tom nemluvila víc než deset let; nikdy netoužila vytahovat tohle téma na světlo, a už vůbec ne s člověkem, který je tenkrát vedl.

Chtěla zapomenout a dařilo se jí to. Od vesmíru je to pěkná lumpárna, připomínat jí, že ke Žlutému pochodu opravdu došlo.

K její úlevě se za nimi ozvou kroky a přerušuje jejich rozhovor. Mulagheshová se otočí a uvidí asi čtyřicetiletou saypurskou vojačku, jak k nim stoupá po schodech. Podle výložek na uniformě jde o kapitánku první třídy. Tahle žena působí nezaměnitelným vražedným dojmem, který Mulagheshovou přímo praští do očí: všechno na jejím postoji a držení těla — brada vystrčená dopředu, vypjatá ramena, rozkročené nohy — to všechno je určeno k útočení či obraně. Vlasy má stažené do drdolu tak pevně, až jí napínají kůži na čele. Jeho středem se táhne zvláštní bílá šmouha — velická jizva, jako by při jakémsi zranění málem přišla o kštici. Nic z toho však neoslabí její upřený kamenný pohled: Mulagheshové je okamžitě jasné, že tahle žena bojovala v mnoha bitvách, nejspíš hodně ošklivých.

Jakmile kapitánka vystoupá nad schody, otočí se na patě a rázně zasalutuje. „Generálko Mulagheshová. Je nám ctí, že vás máme tady v Thinadeshi.“

„Á, tak jste mě našla, Nadarová,“ poznamená Biswal.

„Když jste v Thinadeshi, generále, jste skoro vždycky v hnízdě.“ Nesouhlasně se rozhlédne kolem sebe. „Navzdory mému doporučení.“

„Turyin, tohle je kapitánka Kiran Nadarová, velitelka pevnosti Thinadeshi. Nadarová nemá tuhle moji provizorní kancelář ráda. Myslí si, že Štanci jsou nebezpeční a mohli by toho využít. Ale já jsem tady ve skutečnosti právě *proto*, že vím, jak jsou nebezpeční.“ Zalétne pohledem na východ k zubatým narůžovělým vrcholům Tarsilských hor. „Kde jinde mám lepší výhled na to, s čím máme tu čest?“

„Hádám, že tohle je tak trochu historický artefakt,“ řekne Mulagheshová, zvedne se a rozhlédne se po malé místnůstce. „Postavený předtím, než měly kanony a ruční zbraně takový doštel, jako mají teď.“

„Správně,“ kývne Nadarová. „A protože našeho posledního velitele — ať odpočívá v pokoji — zabil ostrostřelec, trochu mě znervózňuje, že si generál Biswal zvykl popíjet čaj zrovna tady.“

„Třeba se prostě rád zdržuju v těch částech pevnosti,“ nadhodí Biswal, „které postavili v dobách, kdy jsme měli jasné cíle a věděli, čeho zde chceme dosáhnout.“

Nadarová sklopí pohled. Zavládne trapné ticho.

„Je to příšerné místo,“ ozve se Mulagheshová. Slova nešťastně skomírají ve vzduchu.

„Bezpochyby znáte modernější základny, generálko,“ řekne Nadarová se stopou raněné pýchy. „Ale tady si musíme vystačit s tím, co máme.“

„Něco z toho ovšem vypadá zatraceně moderně.“ Mulagheshová přejde na západní stranu věže, odkud je výhled na moře a útesy. Ještě před útesy se však nachází nevýrazná malá budova, kterou viděla cestou do pevnosti, oplocená mnoha kilometry ostnatého drátu. „Co je do pekel tohle?“

„Pozastavený pokus o rozšíření základny, generálko,“ řekne Nadarová jakoby nic.

„Rozšíření?“

„Ano, generálko.“

Mulagheshová na ni pohlédne. „Ale jděte.“

Kapitánčin sebejistý výraz zakolísá. Biswal s nečitelnou tváří pohlédne nejdřív na Mulagheshovou, potom na Nadarovou, pak zase na Mulagheshovou.

„Pokusy o rozšíření už jsem viděla, kapitánko,“ řekne Mulagheshová. „Mnohokrát. Tohle k nim nepatří. Navíc jsem strávila hodně času pročítáním žádostí a návrhů na rozšíření pevnosti Thinadeshi. Nic z toho se nerealizovalo. Ale tamhleto očividně ano.“

Nadarová pohlédne na Biswala a ten jí pohled oplatí, jako by jí sděloval: *Já vám to říkal*. Nadarová se zlostně zamračí a pak řekne: „Se vši úctou, generálko, jedná se o tajný objekt — myslím, že jste to asi čekala — a já se domnívám, že nemáte potřebný stupeň prověření, abyste mohla vědět víc.“

„Možná, kapitánko.“ A potom nedbale: „Souvisí to s tím kovem?“

Nadarová se zatváří, jako by dostala facku. „S... kovem?“

„Ano. S kovem, který jste někde tady našli.“

„Jak... to...“ Nadarová se pokouší ovládnout emoce. „Jak je možné, že jste o tom, ech, informována, generálko?“

„Když jsem ještě byla v radě, četla jsem o tom pár hlášení.“ Samozřejmě je to lež, ale jen málokdo vidí do toho, co mocní lidé vědí a dělají, takže je snadné jí uvěřit. „Asi to bylo ještě předtím, než se formálně rozhodli to utajit. Myslela jsem, že je to jenom nějaká přírodní zvláštnost. Ale jestli si zaslouží, aby ji zkoušeli tutlat a abyste kolem ní stavěli všechny ty ploty... no, tak v tom případě musí být setsakra zvláštní.“

Rozhostí se dlouhé ticho.

Biswal se opře a pak se zasměje. „Roky byly k tvému mozku vlídné, Turyin. Jsi o dost chytřejší, než si pamatuju.“

„Beru to jako kompliment, pane,“ řekne Mulagheshová.

„Generále Biswale,“ řekne Nadarová, která už je celá rudá. „Já... já si nemyslím, že rozkazy tajné služby ohledně našich zdejších

záležitostí jsou k smíchu. Pokud došlo k vyzrazení tajných informací, tak musíme —“

„Vzpomínám si, jak mi kdysi jedna mladá kapitánka velice taktně sdělila,“ pronese Biswal, „že můžeme Ghaladesh respektovat a poslouchat a přitom mít na paměti, že je více než tisíc pět set kilometrů daleko.“

Nadarová zrudne ještě víc. „Přesto je to alarmující zjištění, a to i v případě generálky Mulagheshové. Jde mi o to, že pokud to ví ona, může to vědět i někdo jiný. Jedná se o vážné narušení našeho zabezpečení.“

„Je dobře, že vás to trápí,“ řekne Biswal. „Ale k narušení bezpečnosti nedošlo na naší straně — a já to Ghaladeshi milerád vysvětlím. Snad bychom měli být generálce Mulagheshové vděční, že nás na ten únik informací vůbec upozornila.“

„Jsem tady jenom na inspekční cestě,“ ozve se Mulagheshová. „Nechci vám překážet.“

„Nepřekážíš,“ ujistí ji Biswal. „Překáží nám tenhle projekt. Ale je moudré usilovat o diskrétnost — a nejlepší způsob, jak být diskrétní, je vědět, o čem nemluvit. Kapitánko Nadarová, zasvěťte prosím generálku Mulagheshovou do příslušného stupně utajení a předáte jí všechny informace o operaci Obloukový výboj?“

Nadarová se zatváří, jako by po ní chtěl, aby spolkla lžíci nějakého mimořádně odporného léku.

„Nechci ztrácet další čas probíráním té absurdní pitomosti,“ řekne potichu Biswal a zvedne ruce. „Nadarová, prosím. Ukažte jí nejnovější výstřednost, do které se náš stát rozhodl vrazit peníze, místo aby je investoval do dalšího opevnění, vojáků a podpory.“

„Se vši úctou, generále,“ řekne Nadarová, „tohle je proti všem předpi—“

Zarazí se, když se nad cimbuřím rozlehne několikanásobné třesknutí. Mulagheshová polekaně vzhledne. „Není to střelba?“

Zdá se, že ani Biswala, ani Nadarovou to nepřekvapilo. Biswal se podívá na hodinky. „Á. Zapomněl jsem, kolik je hodin.“

„Co to sakra bylo? Znělo to jako salva z palných zbraní.“

„No, vlastně byla. Svým způsobem.“ Biswal vytáhne malý skládací dalekohled a přejde ke stěně. Namíří ho na dvůr na východě za mnoha hradbami z ostnatého drátu. „Jenom další každodenní povinnost v pevnosti Thinadeshi.“

Podá Mulagheshové dalekohled. Najít to místo jí trvá jen chvilku. Scéna je sice zamlžená kouřem po střelbě, ale jinak je celkem zřetelná.

Na jednom konci dvora stojí devět saypurských vojáků s puškami, na druhém konci je vysoký hliněný val. Půda pod valem je potřísněná něčím tmavým; v blátě tam leží něco zhrouceného a bezvládného. Dva saypurští vojáci k tomu přiběhnou a začnou to vléct pryč. Za nimi se táhne šmouha rudého bahna.

„Překvapili naše kontrolní stanoviště,“ ozve se po jejím boku Biswal. „Zastřelili dva z našich mužů. Chytili jsme je jen náhodou — narazila na ně hlídka, která se právě vracela.“

Stejní dva vojáci přitáhnou špinavého, choulícího se Kontinentála s tváří téměř beze zbytku pokrytou modřinami a podlitinami. Zavážou mu oči a postaví ho před val. Kalhoty mu v rozkroku rychle tmavnou močí.

„Vy je *popravujete*?“ žasne Mulagheshová.

„Ano,“ přisvědčí Biswal. „Tohle není Bulikov, Turyin. Nevládne tu zákon, kromě toho kmenového. Jediné soudy jsou vojenské. A vězení v pevnosti je staré a malé. Nemůžeme tam ty lidi držet věčně.“

Mulagheshová sleduje, jak velitel střelecké čtyry křičí rozkazy. Devět vojáků pozvedne zbraně.

„Ve Voortyaštanu,“ řekne Biswal, „si musíme vystačit s tím, co máme.“

Dvůr se naplní kouřem střelby. Kontinentál se skácí. Chvilku trvá, než k nim nahoru dolehne zvuk výstřelů.

Mulagheshová skloní dalekohled a pomalu ho podá zpátky Biswalovi.

„Možná už chápeš,“ řekne Biswal, „že mám důležitější starosti než nějaké tajné vědecké experimenty. Kapitánko Nadarová — proveďte prosím generálku Mulagheshovou po laboratořích. Než si půjde odpočinout, snad by mohla radu informovat, jak absurdní břemeno to je. A jakmile to uděláte, očekávám hlášení o stavu východního perimetru. Pořád ještě nás čeká skutečná práce.“

Když Mulagheshová sejde po schodech za Nadarovou, kapitánka stále hledá svůj dřívější klid. „Za to se omlouvám, generálko,“ odkašle si. „Muselo to být nepříjemné.“

„To bych řekla,“ pronese Mulagheshová ponuře. V Bulikově samozřejmě také dohlížela na popravu, ale tam se jednalo o něco mnohem obřadnějšího, za účasti a dozoru civilních úředníků. To, čeho byla právě svědkem, působilo stejně všedně jako každodenní vynášení smetí.

„Já s ním vlastně souhlasím,“ pokračuje Nadarová. Vyrazí chodbou a Mulagheshová jde za ní. „Operace Obloukový výboj na nás klade velké břemeno, když to nejmíň potřebujeme.“

„Ale?“

„Ale Biswal nemá moc velkou... trpělivost s věcmi, které vloženež nepředstavují hrozbu.“

„Chápu, že tajná těžební operace není na horní příčce jeho seznamu priorit. Zvláště po tom, co byl jeho předchůdce zastřelen v boji.“

„Generál Raajhaa... Ano, byl to skvělý vůdce, generálko. Všichni ho obdivovali. Jeho smrt změnila názor mnoha lidí na to, co tady děláme.“ Otřese se a začne scházet po dalším dlouhém schodišti. „Kolik toho víte o Obloukovém výboji, generálko?“

„Vím, že se jedná o nějaký kov. Vím, že je v zemi. A to je asi tak všechno. Ani jsem netušila, že už mu vymysleli takové pěkné krycí jméno.“

„Chápu. A kolik toho víte o elektrotechnice?“

„Nic. Možná ještě míň.“

„No, tím líp,“ usoudí Nadarová. „Aspoň nebudete mít tolik otázek.“

Kráčejí chodbou ke dveřím laboratoří. Stropy se ztrácejí pod rourami a trubkami, ve všech to hučí, vzdychá nebo potichu bublá.

„Asi víte o tom, že elektrifikace může být pro náš národ dalším velkým krokem vpřed,“ řekne Nadarová.

„Párkrát jsem o tom četla v novinách. Myslela jsem, že Vallai-cha Thinadeshiová už to kdysi zkoušela, ale nepodařilo se jí to.“

„To je pravda, avšak ona udělala jen první malé pokusy. Ale jak jste mohla vidět v Ghaladeshi, teď už elektřinu využívají celé budovy a domácnosti.“

„Ano,“ kývne Mulagheshová. Popravdě řečeno, elektrické světlo se jí nijak zvlášť nezamlouvá. Jako by zvýrazňovalo všechny vady a nedostatky v lidských tvářích.

„Hlavním problémem je teď její vedení,“ pokračuje Nadarová. „Máme uhlí, máme přehrady. Ale vést tolik elektřiny, aby to stačilo pro saypurský průmysl... ukazuje se, že je to dost obtížné.“ Strčí do dřevěných dveří na druhé straně chodby. Za nimi je čistounká bílá laboratoř se všemožnými složitými přístroji: čerpadly, zpracovatelskými zařízeními a ještě něčím, do čeho vede strašná spousta trubiček. Čtyři laboranti se hrbí nad skleněnými miskami obsahujícími různé množství nevýrazného šedého prášku. Polekaně zvednou oči.

„Poručíku Prathdo,“ řekne Nadarová. Jeden z laborantů se okamžitě narovná a zasalutuje. „Tohle je generálka Mulagheshová. Provádím ji po laboratořích. Mohl byste jí v kostce vysvětlit, co tady děláme?“

Prathda — čahoun a tak trochu divný pavouk — přejde k Mulagheshové a zsalutuje přímo jí. „Jistě, generálko. Je nám ctí, že vás tu máme. Jak moc můžu zabíhat do technických podrobností?“

„Prostě jí shrňte to hlavní,“ řekne Nadarová. „A tentokrát bez grafů, poručíku.“

„Chápu,“ řekne Prathda. Hryže se do rtu. „Ale, kapitánko, jeden graf jsem ještě trochu vylepšil a myslím, že teď už je z něj vážně jasné, jak —“

„Bez grafů, poručíku,“ opakuje důrazně Nadarová. „Jenom pětiminutovou prohlídku.“

„Jistě, kapitánko.“ Pak se na chvíli zamyslí a řekne: „Nejjednodušší asi bude praktická ukázka.“ Otočí se ke svým pomocníkům. „Přineste mi potřeby k Aamdiho testu, buďte tak hodní.“ Jedna laborantka vyskočí a přehrabuje se pod pultem, až najde velikou, více než půl metru dlouhou žárovku, bachratou baterii a dva páry tlustých kabelů. „Děkuji,“ řekne Prathda, převezme od ní všechny předměty a odnese je k bytelným dvěřím s cedulí TESTOVACÍ SÁL 4. „Tudy, generálko,“ houkne přes rameno.

Mulagheshová jde za ním, ale Nadarová se drží zpátky. „Já už tu podívanou viděla, generálko,“ dodá na vysvětlenou. „Já, ech, počkám tady na chodbě, jestli vám to nevadí.“

Mulagheshová s jistým znepokojením vstoupí do testovacího sálu. „Zavřete prosím pořádně ty dveře,“ požádá ji Prathda. „Děkuji, generálko.“

Všimne si, že ty dveře jsou zevnitř pobité vrstvou oceli — jako vojenské pancéřové dveře. „Ech... je tady něco, před čím se, ech, musíme chránit?“

„Ujišťuji vás, že je to zcela bezpečné. Tak, tady máme dvě naprosto obyčejné součásti — žárovku a baterii. Baterie je velká a má velkou kapacitu, zatímco žárovka pochází z výkonné pouliční lampy v Ghaladeshi — takže její schopnost přijímat

elektrickou energii a vydávat světlo je velmi, velmi vysoká. Je to jasné?“

Mulagheshová něco zabručí.

„Výborně. Tak, a tyhle kabely jsou z obyčejné mědi — takové, jaká se v současnosti používá ve většině elektroinstalací. Když je připojím ke konektorům baterie, jako třeba takhle... A pak samozřejmě k žárovce...“ Žárovka ležící na pultu se rozblíká slabým žlutým světlem. Prathda upravuje kabely a záře sílí, až je z ní stabilní, celkem ucházející zdroj osvětlení v téhle tmavé místnosti.

„Tak,“ řekne Prathda. Odstraní kabely a světlo zhasne. „Funguje to díky tomu, že elektrina proudí jedním vodičem do žárovky a druhým zase ven. Ale dochází při tom k velkým ztrátám — proto žárovka nesvítí nijak zvlášť jasné. Zato *tyhle* kabely —“ podrží ve vzduchu druhé dva kabely, aby si Mulagheshová mohla všimnout, že jsou označené červeně, „— jsou ze slitiny mědi a jistého prvku, který byl objeven velice nedávno.“

„Co je to za prvek?“

„Objevili jsme ho úplně náhodou nedaleko odsud ve Voor-tyaštanu,“ říká Prathda a připevňuje kabely k baterii. „Původně jsme pomáhali JDS najít materiál pro přístav. Mělo se za to, že v přístavu bude potřeba spousta kamene, a tak jsme uvažovali o tom, že bychom u pevnosti otevřeli lom. Naši ženisté začali kopat a našli... tohle. Ložisko rudy, jakou nikdy nikdo neviděl.“ Prathda vzhledne a blaženě se usměje. „Jste připravená, generálko?“

Mulagheshová přikývne.

Poručík přiloží kabely ke spodní straně žárovky.

A pak...

Její smysly to interpretují jako explozi, ale úplně tichou a čistou. Bojuje s nutkáním vrhnout se na podlahu — představuje si štěkání a ječení dělostřeleckých granátů, hřmění nedalekých výbuchů — a nespouští oči z žárovky.

Ta se naplní žhavým bílým světlem. Oslepující erupce čistého jasu je tak prudká, až je téměř cítit na kůži. Je tak jasná, až má Mulagheshová dojem, že jí světlo skrz naskrz prostřelilo hlavu. Vykřikne a odvrátí pohled, ale žhnout už začínají i stěny odrážející tu strašlivou záři.

Ozve se prasknutí, když vlákno v žárovce shoří. „Do zasranejch pekel!“ zařve Mulagheshová a honem zvedne svoje desky na psaní, aby se chránila před létajícími střepy — ale zbytečně. Pomalu desky sklóní. Žárovka už nesvítí, ale pořád je celá. Sklo je zevnitř ožehnuté a zakouřené. Prathda také odvrátil tvář, ale teď se na ni dívá s omámeným úsměvem, jako by spolkl nějakou báječnou drogu.

„Úžasné, co?“ prohlásí. „Říkáme tomu *thinadeskit*. Na počest té konstruktérky, chápete.“

„Tahle žárovka,“ řekne Prathda a bez okolků ji hodí do odpadkového koše, „měla zvládnout 110 kilomundů. To je jednotka elektřiny. Rozhodně by to stačilo na osvětlení větší části průměrného městského parku. Skutečnost, že ji *thinadeskit* dokázal spálit, je... pozoruhodná. V těch kabelech jsme ovšem použili vysoce rafinovaný *thinadeskit*. Pokud chcete, generálko, ukážu vám ještě pár dalších zajímavých věcí.“

Vyjde ze dveří a ani se neohlédne. Mulagheshová vykročí za ním, pak se zastaví a vezme ze stolu baterii. Ještě je teplá. Obrátí ji v rukou a na spodní straně uvidí nálepkou s nápisem 90 kM. Předpokládá, že kM znamená „kilomundů“. Nikdy se s tím výrazem nesetkala, ale na druhou stranu, ona není žádná vědkyně.

„Hm,“ zabručí. Položí baterii zpátky na stůl a vyjde na chodbu.

Za dveřmi stojí Nadarová a usmívá se. „Pořád ještě máte obočí, generálko?“